

Debesuota,
dieną 28, naktį 20.
Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIII

Price 10c

Alšauskas, K. 11 2 67
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

Chicago, Ill. — Penktadienis, Gruodžio-December 23 d., 1966 m.

Kaina 10c

301

SUKARNO RUOŠIASI IŠVYKTI Į UŽSIENIUS

AMERIKA NESKUBA SIŪSTI KVIEČIŲ INDIJAI, JUGOSLAVIJAI IR EGIPTUI

NEW DELHI. — Indijos premjerė Indira Gandhi pareiškė vakar, kad dar nėra jokių ženklų iš Amerikos, kad ji pradėtų naują maisto siuntimo Indijai fazę. Jau praėjo kelios dienos, kai Indijos ambasadorius Nehru aplankė prezidentą Johnsoną, tačiau apie naujas siuntas nieko negirdėti. Indija tikisi, kad Amerika pradės siūsti dar 500 tūkstančių tonų javų ir miltų Indijai. Bihar valstijoje šią savaitę iš bado mirė dvi moterys. Ten jau daug tūkstančių žmonių badauja. Australija ir Kanada pradėjo siūsti po 150 tūkstančių tonų. Tų javų užtenka iki vasario mėnesio.

Valstybės sekretorius Deanas Ruskas užvakar pareiškė, kad Amerika peržiūri savo įsipareigojimus ir svarsto, ar ji galės siūsti kitiem savo kviečius. Amerika ragina visas pasaulio valstybes padėti Indijai maistu, trąšomis ir pinigais.

Indijos premjerė pareiškė, kad iš Sovietų Sąjungos Indija maisto negaus, nes sovietai patys importuoja kviečius. Sovietai padeda Indijai kitose srityse, tačiau maisto jai duoti negali. Indijos uostai dirba visur smarkumu, išskradami per mėnesį po 850 tūkstančių tonų javų. Australija pasiūlė 150 tūkstančių tonų ir pareikalavo už sekancias siuntas užmokescio doleriais, nes Australija gyvena iš savo javų pardavimo. Indija tačiau neturi atliekamų dolerių.

Spaudimas "neutraliems"

Amerikos vilkinimas siunčiant naujas kviečių siuntas, stebėtojų manymu, reiškia ne vien tik kviečių sumažėjimą Amerikoje, bet ir politinį spaudimą. Indija kartu su Egiptu ir Jugoslavija vadina save neutraliomis valstybėmis, tačiau savo pareiškimuose vis daugiau linkusios paremti komunistų pusę. Indijos vyriausybė net bandė uždrausti savo gražuolei, laimėjusiai "Miss World" titulą, Reitai Farijai važiuoti su Bob Hope į Vietnamą palinksinti amerikiečių kareivių, nes Indija nepritaria amerikiečių buvimui Vietname. Šitoks "neutralumas" negali patikti Amerikos vyriausybei, kuri kovoja prieš komunizmą, kuris gresia priešai Indijai.

Maisto siuntos Jugoslavijai irgi buvo sulaukytos, nes Illinois atstovas Findley įrodė valstybės departamentui, kad Jugoslavija, gaudama geromis sąlygomis Amerikos maistą, pati siunčia siuntinius Viet Congui ir Vietnamui.

Egipto medvilnė — priešui

Trečias "neutralusis" Egiptas irgi nesulaukia naujų Amerikos maisto siuntų. Šiais metais Egiptas gavo 755 tūkstančių tonų kviečių ir miltų, tačiau šiuo metu Egiptas turi atsargų vos keliems mėnesiams. Iš Egipto pranešama, kad Sovietų Sąjunga pažadėjo atsiųsti šiek tiek kviečių, tačiau sovietai pabrėžė, kad ta siunta bus vienkartinė be joki įsipareigojimų ateičiai.

Egiptas užaugina pusantro milijono tonų kviečių, tačiau gyventojų skaičius siekia 30 milijonų ir auga kasmet 3%. Jau dabar Egiptui tenka pirkti užsienyje 2.4 milijonų tonų kviečių.

Amerika neskuba su savo kviečiais Egiptui, nes šis, nors ir skelbdamas neutralumą, prekiauja su Šiaurės Vietnamu, siųsdamas savo medvilnę Amerikos priešams. Egiptas gavo nedidelius kiekius kviečių Prancūzijoje, Ispanijoje, Graikijoje ir Vakarų Vokietijoje, tačiau tų kviečių am toli gražu neužtenka.

IS VISO PASAULIO

ATENAI. — Graikijos karalius priėmęs vyriausybės atstatastydinimą, neskelbia naujų rinkimų, kaip tikėjosi vyriausybė nuvertusios partijos, bet pavedė Graikijos Valstybinio Banko direktoriui Ioannis Paraskevopoulos sudaryti naują vyriausybę iš specialistų ir patyrusių administratorių, neatsižvelgiant į politines partijas parlamente. Naujasis premjeras jau yra buvęs penkiose vyriausybėse.

NEW YORKAS. — Ginčas tarp žuvusio prezidento našlės ir žurnalo "Look" leidėjų buvo išspręstas be teismo. Abi pusės susitarė, kad tos vietos, kurios liečia asmeniškumą Kennedienės pergyvenimus po jos vyro mirties, knygoje bus išleistos. Manoma, kad panašus susitarimas bus pasiektas ir su knygos "Prezidento mirtis" autoriumi.

LONDONAS. — Katalikų kunigas ir teologijos profesorius Britanijos Heythorp Kolegijoje kun. Charles Davis, 43 metų amžiaus, pareiškė, kad jis meta kunigystę, nes katalikų bažnyčiai esą daugiau rūpi išlaikyti autoritetą, negu teisybę ir žmones. Jis žadąs vesti žmoną, tačiau tai nebuvusio jo nusivylimas Bažnyčia priežastis.

BEIRUTAS. — Saudi Arabijos žibalo linija buvo dviejose vietose susprogdinta. Vamzdžiai iš Saudi Arabijos eina per Jordaną, Siriją ir Lebanoną į Sidoną — Lebano Viduržemio jūros uostą.

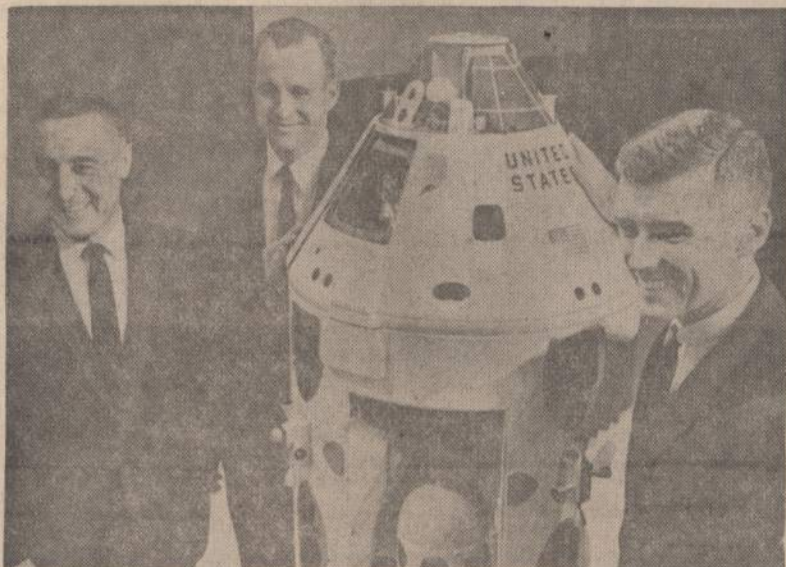
PARYŽIUS. — Prancūzija susidomėjusi laukia naujo Vakarų Vokietijos kanclerio Kiesingerio, kuris turi atvykti į Prancūziją sausio 13 dieną. Taip pareiškė prancūzų užsienio reikalų ministras Couve de Murville.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga vakar pranešė, kad j mėnuli buvo paleistas dar vienas erdvėlaivis "Luna 13". Pranešime neskakoma, ar jis bandys mėnulyje nusileisti, ar skraidys aplink mėnuli.

Vliko valdybos narių pareigos

Gruodžio 14 d. įvyko pirmas naujas Vliko valdybos darbo posėdis, kuriame ji taip pasiskirstė pareigomis:

Dr. J. K. Valiūnas — pirmininkas, J. Audėnas — vicepirmininkas bendriesiems ir informacijos reikalams, dr. B. Nemicėnas — vicepirmininkas visuomeniniams reikalams, P. Vainauskas — narys finansų reikalams, R. Kežys — sekretorius, dr. A. Budreckis — narys jaunimo ir nelietuvių spaudos reikalams, J. Sonda — narys martirologijos studijų koordinacijos reikalams. (E)

Trys Amerikos astronautai, kurie planuoja ateinančiais metais pakilti į erdves. Prie Apolo modelio stovi iš kairės į dešinę: Virgil Grissom, Edward White ir Roger Chaffee.

PASAULY TIK VIENA RUSIJA LAIKO PRISPAUSTAS SVETIMAS TAUTAS

U. S. News & World Report žurnalas gruodžio 12 d. numery, straipsnyje "Užpuolimas, kurs perdirbo pasaulį" (25 m. sukakties nuo Pearl Harbor užpuolimo), rašo:

"Afrika, kolonijų kontinentas prieš Antrajam pasauliniam karui prasidedant, dabar yra 39 nepriklausomų valstybių kontinentas.

"Šiandien tik Rusija gali būti apibūdinta, kaip imperialistinė ir kolonijinė valstybė, naudojanti savo armijas palaikyti savo valioje Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Vengriją ir Rytų Vokietiją. Be to, rusai godžiai prarijo kadai nepriklausomas Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes".

David Lawrence, vienas iš žymiausių Amerikos kolumnistų (ir U. S. News & World Reports žurnalo redaktorius — vedamųjų autorių) Washingtono dienraštyje The Evening Star gruodžio 7 d. rašė:

"Pasirodo, kad laisvojo pasaulio žmonės nepastebi pačių didžiausių mūsų laikų paradoksu. Reiškiami daugybė pasipiktinimo tuo, kad balta mažuma Rodėzijoje neleidžia naudotis apsisprendimo teise juodai daugumai. Bet, lyg patyčioms, atrodo niekas nekreipia dėmesio į baltų didžiųjų likimą ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir šešiose Rytų Europos valstybėse bei buvusiose Baltijos valstybėse, kurios dažnai minimos pavergtų tautų vardu, kadangi dabartiniai jų režimai yra Maskvos primestai".

Dvigubas mastas

Nurodęs j masto dvejojimą Jungtinių Tautų nusiteikimuose ir j karine prievarta pasirėmusios baltos mažumos viešpatavimą Rytų Europos ir Baltijos kraštuose, autorius baigia šiais pareiškimais:

"Gerai, žinoma, dalykas, kad Jungtinės Tautos graudena žmones susidomėti likimu daugumų, esančių po kokių nors mažumų jungais. Bet būtų daug daugiau entuziazmo šlovinti apsisprendimo mintį, jeigu ji būtų nuosekliai taikoma visame pasaulyje.

"Kol pasaulio viešoji nuomonė neims reikalauti, kad tas principas būtų taikomas visur, o ne vien ten, kur juodieji teliečiami, tol visoms daugumoms lygių teisių įgyvendinime nebus pažangos".

Vlikas padėkoja

Vliko valdyba, susipažinusi su tuo straipsniu, gruodžio 19 d. parašė autoriui laišką, reikšdama pasitenkinimą jo pasisakymu ir padėką už dėmesio atkreipimą ir j Lietuvos padėtį vienini-

LIETUVIAI

Lietuvos laisvinimo varas perėjo j naujas Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos rankas reikšmingu mūsų tautai metų — nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimtmečio išvakarėse.

Lietuvių tautos valia, — ilgus šimtmečius reikšta būti laisva ir nepriklausoma valstybe, pakartotinai paskelbta 1918 m. vasario 16 d. deklaracijoje, vienas balsai patvirtinta Steigiamojo Seimo, krauju atpirkta nepriklausomybės kovose, 1941 metų sukilime ir partizanų žygiuose, — teskatina visus j vieningą darbą Lietuvos laisvės kovoje. Naujoji Vliko valdyba reiškia savo ryžtą visomis jėgomis tęsti Lietuvos laisvės kovą, kol bus atstatyta nepriklausoma demokratinė Lietuvos valstybė. Šio tikslo siekdama ir didžiai vertindama lietuvių visuomenės nuomonę, pagėdavimus ir laisvinimo užsimojimus, Vliko valdyba stengsis visuomenės rodomas pastangas derinti ir jungti visas teigiamąsias lietuvių vyresniosios ir jaunesniosios kartos pajėgas j bendrąjį Lietuvos laisvinimo darbą.

Didesniam lietuvių tautos laisvės kovos sėkmingumui teks praplėsti mūsų informaciją svetimiesiems, ją pagerinti ir sustiprinti jos teikimą.

Vykdydamas savo uždavinius, Vlikas ryžtasi tinkamai pasiruošti Lietuvos valstybės atstatymo penkiasdešimtmečio sukakčiai.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus lietuvius Tėvynėje ir plačiajame pasaulyje. Kalėdų švenčių dvasia tejungia pavergtąjį ir laisvąjį lietuvių didžiam laisvės kovos žygiui.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Vlikas dėkoja

Vliko valdyba, išklausiusi Tautos Fondo valdybos pirmininko prel. J. Balkūno informacijas apie veikiančią Tautos Fondo aukų rinkimo tinklą ir jo bendradarbius, su atsidėjimu renkančius aukas Lietuvos laisvinimo reikalams, ypač vertindama Kanados Tautos Fondo atstovybės darbą, sveikina visus Tautos Fondo bendradarbius, dėkoja už darbą ir linki sėkmės tolesnėse jų pastangose padėti Lietuvos laisvės kovai.

INDONEZIJOS KARO TEISME IŠKILO REIKALAVIMŲ TEISTI PREZ. SUKARNĄ

Maršalo Dhanio advokatas sako, kad Sukarno pamokęs ir įkvėpęs sukilimą

JAKARTA. — Indonezijos prezidentas Sukarno vėl tapo studentų ir kitų politinių grupių demonstracijų taikinys. Tinklas, kurį jau metai apie Sukarno supa karinė valdžia su generolu Suhartu priešakyje, vis mažėja. Šią savaitę Indonezijos teisininkų sąjunga pareikalavo, kad prezidentas Sukarno būtų pašalintas iš pareigų ir teisiamas už dalyvavimą komunistų sukilime, pernai, spalio 1 d. Studentų ir kitų "akcijos grupių" komitetas įteikė rezoliuciją Aukščiausiam teismui ir valstybės prokurorui, reikalaujdamas Sukarno teismo.

Humphrey sveikina red. dr. P. Grigaitį

WASHINGTONAS. — JAV viceprezidentas Hubert Humphrey atsuntė "Naujienu" redaktoriui dr. Pijui Grigaičiui laišką, kuriame jis linki Kalėdų ir Naujų Metų progą geriausių linkėjimų.

Viceprezidentas, tarp kitko, rašo, kad jis šia proga nori padėkoti visiems, kurie savo parama ir bendradarbiavimu padarė jam praėjusius metus gerus ir atmintinai metais. Jis pridėda, kad jo vizitai Illinois valstijoje ir Čikagoje visada būna malonūs ir džiuginą.

Dainuos Jurgėlaite

Vašingtono NBC-TV ir Baltimores televizijos stotys transliuos spalvose tris Kalėdinių giesmių programas, kurias atliks Marylando universiteto Madrigalų choras. Kelias solo dailiosios programose dainuos vašingtonietė Elena Jurgėlaite.

Programos per Baltimores WBAL-TV Ch. 11 bus transliuojamos gruodžio 24 d. 9-9:30 ir 11:25-55 vakare, gi Kalėdų dieną — per Vašingtono WRC-TV Ch. 4 3-3:30 val. popiet.

Marylando universiteto Madrigalų choras praeitas Kalėdas koncertavo Baltuosiuose Rūmuose, o š. m. gruodžio 21 d. Panamerican Union Rūmuose.

Japonijos keliuose daugėja nelaimių

TOKIO. — Japonijos vyriausybė pažadėjo išleisti įstatymus, kurie sumažintų keliuose įvykstantias automobilių nelaimes. Ne seniai du automobiliai įvažiuo j vaikų darželio mokyklą, kur žuvo septyni vaikai ir mokytoja, o 30 vaikų buvo sužeisti, iš jų vėliau keturi mirė.

Japonijos keliuose per šiuos metus jau žuvo 13,319 asmenys. Tikrai Amerikoje žūna daugiau žmonių. Šis palyginimas yra Japonijos nenaudai, nes Japonijoje yra mažiau automobilių. Visą apskaičiavus — žmonių skaičių, automobilių proporcija, išeina, kad Japonijoje kelių nelaimėse žūna penkis kart daugiau žmonių negu Amerikoje.

♦ Pietų Vietnamo komunistų radijas įsakė visiems savo dalininkams ir teroristų grupėms griežtai laikytis paliaubų susitarimo.

Pirmadienį, gruodžio 26 dieną, Naujienos neišeis ir ofisas bus uždarytas.

Naujienu Administracija

Jakartoje baigiasi buvusio aviacijos maršalo Dhanio teismas. Prokuroras reikalauja jam mirties bausmės už jo dalyvavimą sukilime, kurio pradžioje komunistai žiuriai nužudė šešis Indonezijos generolus.

Dhanis — Sukarno auka

Maršalo Dhanio advokatas Raden Soenario teisme pasakė ilgą kalbą, kurioje jis įrodinėjo, kad kaltinamasis tik tiek yra kaltas, kad jis klausė prezidento Sukarno pamokymų. Kaltinamasis tikrai klausė instrukcijų iš aukščiausių, kalbėjo advokatas. Jis buvo lojalus Sukarno mokinsys ir, galima sakyti, tapo auka jo mokslo. Advokatas pareiškė, kad vyriausias karinių jėgų vadas buvo prezidentas Sukarno. Visi ministrai bebuvę jo pavadootojai, nes jam priklausė ir vyriausybės premjero titulas. Advokatas įrodinėjo, kad yra neteisinga teisti ministerius, o patį premjerą palikti neteista.

Šitaip pakrpyus Dhanio bylai, Indonezijos prieš Sukarną nukreiptoje spaudoje, ypač vakarinėje Javoje, pasirodė straipsniai, reikalaujančių, kad j teisma būtų patrauktas ir pats prezidentas. Jis praėjusį pirmadienį piktai gynėse vienai jaunimo delegacijai duotame pasikalbėjime. Sukarno pareiškė, kad jis yra buvęs revoliucijos dalyvis, o jo kritikai revoliucijos nėra matę. Istoriijos bėgyje kai kurie žiaurumai esą neišvengiami. Revoliucijos be aukų neapneinančios, kalbėjo Sukarno.

Pritaria Sukarno kelionei

Jis taip pat pranešė, kad už kelių mėnesių jis išvažiuosias ilgesnei kelionei po pasaulį, kur jis noris pasimatyti su valstybių galvomis. Šis jo pareiškimas vėl sukėlė kai kurių grupių protestus. Jos sako, kad Sukarno išvykęs gali daugiau nebegrįžti ir taip išvengtų pelnyto teismo ir bausmės.

Užsienio reikalų ministras Malikas pareiškė, kad vyriausybė netrukdyt prezidentui išvažiuoti j užsienį, priešingai, ji tai kelionei pritaria. Vienas vyriausybės narys pareiškė, kad tegul Sukarno važiuoja ir rūpinasi pasaulio reikalais, o mes čia likime namie rūpinkimės atstatyti krašto reikalus.

Stebėtojų manymu, toks sprendimas dabartinei Indonezijos vyriausybei būtų patogiusias būdas nusikratyti Sukarno. Jis krašte dar turi nemažai šalininkų, todėl atvira kova prieš jį galėtų sukelti neramumus ir tarpusavio kovas. Geriausias sprendimas būtų, jei prezidentas išvažiuotų neribotam laikui ir apsigyventų užsienyje, kaip gyvena Argentinos Peronas, Kongo Tshombė, Ganos Nakrums ir visa eilė kitų buvusių prezidentų ar premjerų.

MOKYTOJŲ IR MUZIKŲ DĖMESIUI

1. Tik ką išleista Dr. A. Šešplaukio "Lietuvių Kalbos Gramatika ir Sintaksė", 4-oji laida. Pritaikyta pagal nustatytą Lietuvių Bendruomenės švietimo Vadybos programą. Šis vadovėlis yra vienas iš tinkamiausių tremties mokykloms. Kaina \$3.00.
2. Prof. J. Žilėvičiaus "Lietuviais Esame Mes Gimę" — knyga. Šiame leidinyje yra 100 lietuviškų tautinių patriotinių dainų su žodžiais ir gaidomis, tinka pianinu skambinti ir dainavimui. Pritaikyta mokiniams mo-

- kytis skambinti pianinu ir dainuoti. Kaina \$4.50.
 3. J. Zdaniaus "Tautinės Bagatelės" — specialiai pritaikyta mokiniams mokytis pianinu. Kaina \$1.50.
 4. Četkausko "Jaunasis Akordeonistas" — vadovėlis mokytis akordeonu groti, tinka ir pianinui. Šiame vadovėlyje yra 105 lietuviški kūriniai bei šokiai. Kaina \$3.00.
- Visi, kurie nori mokėti lietuviškai taisyklingai kalbėti, rašyti, dai-

nuoti, pianinu skambinti, akordeonu groti — prašomi įsigyti šiuos leidinius — keturis vadovėlius, viso tik \$12.00.

Siunčiami siuntiniai, automobiliai, pianinai, šaldytuvai, motociklai ir kitokios prekės tiesiai į Lietuvą be tarpininkų. Taip daug pigiau atseina ir žmonės greičiau gauna. Didelis prekių pasirinkimas, kurios geriausiai tinka Lietuvoje. Kainos nebrangesnės negu kitur. Siuntimo ir pirkimo reikalais kreipkitės į

J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS

2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424

SPORTO ŽINIOS

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGLIA
Medžiagą prašome siųsti "Naujienuoms" arba
tel. HA 1-6100, ext. 7, vakarais — VI 7-4425

APYGARDINĖS PIRMENYBĖS

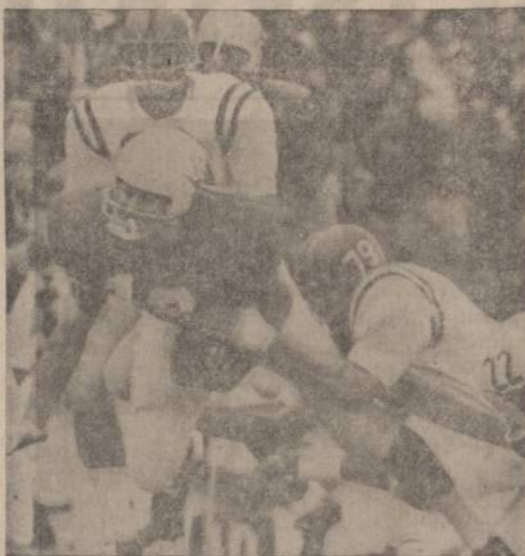
Vidurinių Vakarų sporto komitetas praneša, kad 1967 m. pirmenybės bus vykdomos sekančiose sporto šakose:
Krepšinis — vyrų ir jaunių B kl.; tiklinis — vyrų, moterų ir mergaičių B kl.
Vieta: Marquette Parko salė, 6700 S. Kedzie Av., Chicago, Ill.
Data: 1967 m. vasario mėn. 4-5 d.
Jaunių ir mergaičių amžiaus kvalifikacijos B klasei yra 1951 ir jaunesni.
Pirmenybėse gali dalyvauti visi lietuvių sporto klubai bei sporto vienetai registruoti ŠALFASS-je 1967 m.
Registracijos terminas yra sausio mėn. 23 d. adresu Z. Žiupsnys, 7127 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629.
Komandinis starto mokestis: vyrų krepšinis — \$15 komandai; B kl. jaunių krepšinis — \$5; vyrų ir moterų tiklinis — \$5; B kl. mergaičių tiklinis — \$3.

Azijos žaidynės baigėsi

Penktosios Azijos tautų sporto žaidynės, kuriose dalyvavo 18 tautų, baigėsi gruodžio 20 d. iš 140 įvairių varžybų Japonija laimėjo 78 aukso medalius, 53 sidabro ir 23 bronzos. Antroje vietoje liko Pietų Korėja su 12 aukso, 18 sidabro ir 21 bronzos medaliu. Žaidynių šeimininkas Tailandas liko trečioje vietoje su 12, 14 ir 12 medaliais.
Burma laimėjo savo vienintelį aukso medalį futbolo finaluose nugalėdama Iraną rezultatu 1-0.
Žaidynėse pasitaikė nemalonumų. Krepšinio finalistai buvo išspresiti prie konferencijos stalo. Pusfinalio rungtynėse tarp Korėjos ir Tailandos susimušė du žaidėjai. Išliko vienas korėjiečių žiūrovas, smogęs teisėjavusiam filipiniečiui. Po to prasidėjo kova ne tik aikštėje, bet ir žiūrovų tarpe. Iki rungtynių galo buvo likę 5 minutės. Tailandai vedant 67-52. Reikėjo 50 poli-cininkų 15 minučių, kol buvo atstatyta tvarka. Korėjos žaidėjai paliko aikštę ir laimėjimas buvo užskaitytas Tailandui.
Kitose krepšinio rungtynėse į salę besigrūdusiam žiūrovui sužeidė kelioliką asmenų, o į futbolo stadijoną, kur telpa 30 tūkstančių žmonių, bandė patekti 50 tūkstančių. Vienas Tailandos kareivis pargiuvo ir buvo mirtinai sutryptas, keliolika žiūrovų buvo sužeisti.
Žaidynėse buvo pasiekta visa eilė Azijos rekordų. Sekančios Azijos tautų sporto žaidynės įvyks 1970 metais Pietų Korėjoje.

Pasaulyje

• Dick Tigeris praėjusį penktadienį laimėjo bokso pusšunkio pasaulio čempiono titulą, taškais nugalėdamas portorikietį Jose Torres. Ringo teisėjas davė 10 raundų Tigeriui ir 5 — Torresui. Teisėjas Frank Forbes davė 10 Tigeriui, 4 Torresui ir 1 — lygiomis. Kitas teisėjas Tony Costellano padalino raudus 8-6-1. Pirmą kartą pusšunkio svorėje kovojęs Tigeris (jis buvo vidutinio svorio pasaulio čempionas) rungtynes išlaikė nepa-vargęs, iki galo puldamas čempioną Torres. Rungtynes žiūrėjo apie 14 tūkstančių žmonių. Amerikos bokso korespondentų sąjunga (Boxing Writers Association) paskelbė Tigerį geriausiu 1966 metų boksininku. Tigeris tą titulą jau buvo gavęs 1962 metais, kai jis laimėjo vidutinio svorio pasaulio čempiono vardą.
• Amerikos mėgėjų atletikos sąjunga išrinko geriausius kras-to plaukikus, — Amerikos rinktinę. Don Schollanderis, kuris 1964 metais Olimpiadoje laimėjo 4 aukso medalius, vėl yra svarbiausiu rinktinės plaukiku. Jis dalyvauja šešiose distacijose: 100,200, 500 jardų ir 100, 200 ir 400 metrų laisvo stiliaus varžybose, be to, jis išrinktas ir visoms trimis estafetėms. Kiti svarbūs rinktinės plaukikai yra Charles Hickox iš Indianos, parinktas vi-siems keturiems nugaros plauki-mams ir Ken Mertenas parinktas keturiems krūtine užplaukimam. Amerikos plaukimo sąjunga džiaugiasi gerų plaukikų prieau-gliu. Jamų grupėje per šiuos

Sportininkas Bill Bradley vadovauja Texas Universiteto futbolininkams. Jiems pavyko sumušti Mississippi futbolininkus 19-0. Mississippi grupė visiškai išmušta iš varžybų.

metus 142 varžybose buvo sumušti 70 plaukimo rekordų. Vieną 14 metų mergaitę Wendy Fordyce iš Floridos viena sumušė šešis rekordus. Mergaitės iš viso sumušė 39 rekordus, berniukai 31. Geriausi jauni Amerikos plaukikai gyvena Kalifornijoje, kur buvo pasiekta 40 naujų rekordų, Florida yra antroje vietoje su 17 rekordų.
• Anglijos rinktinės ir Manchester United futbolo žvaigždė Nobby Stiles už blogą elgesį buvo suspenduotas 21 dienai. Jis už savo klubą negalės žaisti penkiose rungtynėse.
• Žymi Formozos lengvaatlė-tė Yao Li Li negalėjo dalyvauti Azijos žaidynėse, nes ji neleidė teisėjams patikrinti savo lyties. Užvakar jai buvo padaryta ope-racija, kuri, daktarai sako, pa-darys ją 100% moterimi. Anksčiau dėl jos lyties buvo keliamos abejonės. Klek girdėti, tokių lengvaatlečių "moterų" yra ir Sovietų Sąjungos rinktinėje.
• Olimpinių Sovietų Sąjungos futbolininkų rinktinė lankėsi Si-rijoje. Damasko rungtynes prieš Sirijos kariuomenės rinktinę so-vietai laimėjo 5-0.

Šachmatai

• Sovietų moterų šachmatų pirmenybėse pirmąją po 16 ratų T. Zatulovskaja iš Baku, nuo jos netoli atsilikusi N. Aleksan-drija iš Tifliso.
• Ispanijoje baigėsi Vakarų Europos moterų šachmatų pirmenybės. Laimėtoja — Vera Nedelkovic iš Jugoslavijos, ant-roje vietoje liko Heemskerck iš Olandijos ir trečioje Sokolov iš Jugoslavijos. Trys pirmųjų vietų savininkės gavo teisę dalyvauti Kandidatų turnyre, kurio nugalėtoja los dėl pasaulio čempionės vardo prieš dabartinę čempionę Nona, Gaprindashvili iš Sovietų Sąjungos.
• Vienu geriausių pasaulio šachmatininkų yra laikomas 81 metų amžiaus danas Bent Lar-sen. Didmeisteris Paul Keresas pranašauja, kad jis gali tapti pasaulio čempionu. Santa Moni-ka šiais metais įvykusiame tur-nyre jis du kart nugalėjo pasa-ulio čempioną Tigraną Petrosie-ną.
• Įdomios šachmatų rungtynės vyksta tarp Amerikos ir So-vietų Sąjungos. Keturiuos lento-se lošiama kompiuterių pagalba. Ameriką atstovauja Stanfordo universiteto IBM 7090 kompu-teris, o sovietus — Maskvos Teo-retinės ir eksperimentinės fizi-kos instituto kompiuteris. Klek-viena pusė pradėjo du žaidimus baltais ir du juodais. Į kompu-terius yra sudedamos visos žinomos šachmatuose galimybės ir jie iš-renka patį tiksliausią ėjimą. Per sekundę "elektroninių smegenų" mašina gali padaryti šimtus kal-kuliacijų, tačiau partijos prad-žioje tų ėjimų galimybų yra tiek daug, kad užtrunka kelioli-ka minučių vienam ėjimui apskaičiuoti. Šiuo metu per savaitę padaromas vienas ėjimas ir tele-grafu pasiunčiamas į Maskvą. Vėliau, kai partija įpusės, kom-puteriai geriausius ėjimus su-ras greičiau. Maskvos "Tasso" agentūra pranešė, kad sovietų kompiuteris lošdamas juodais pa-sirinko Alechino gynybos parti-jos pradžią, o baltais — skotišką gynybą vienoje lentoje, o ki-toje — keturių žirgų atidarymą. Visos partijos užtruko apie me-tus laiko.

Lietuvoje

• Didelį susidomėjimą sukėlė Vilniuje įvykusios krepšinio rungtynės Vilniaus-Kunas. Mo-terų grupėje kaunietės labai sunkiai laimėjo 43-41, nežūrint į tai, kad negalėjo dalyvauti ke-turios geros žaidėjos: Jukeliu-nė, Bulotaitė, Zelonkaitė ir Tri-lupaitytė. Kauno moterų rink-tinę treniruoja S. Butautas, Vil-niaus — A. Gediminas. Kauno vyrai, kurie sudaro ir Lietuvos rinktinę, nugalėjo vilniečius 74-57.
• Kame įvykusį krepšinio "Olimpinių vilčių" turnyrą lai-mėjo sovietų profsąjungos krepš-inio rinktinė, kurioje lošia šeši lietuviai.
• Helsinkyje vykusiame tarp-tautiniame krepšinio turnyre vie-nu geriausių teisėjų buvo lai-komas kaunietis S. Stonkus — tarptautinės kategorijos krepš-inio teisėjas.
• Lietuvos vandensvydžio tur-nyro finale Kauno "Pramprojek-to" komanda po sunkios kovos nugalėjo Vilniaus "Delfiną", tik po pratęsimo laimėdama 5-4.
• Raseiniuose kovoję keturių miestų: Klaipėdos, Šiaulių, Lie-pojos ir Raseinių krepšinio vete-ranai. Nugalėjo svečiai iš Lat-vijos, Raseiniškiai — antri.
• Suolių į vandenį varžybose, kuriose dalyvavo Lietuvos, Gru-zijos ir Kazachstano šuolininkai, lietuviai liko antri. Gerai pasi-rūdė G. Valaitytė, laimėdama 3 m. tramplino šuoliuose.

LENKAI ŠMEIZIKAI

Ir vėl lenkai nesiliauja šmeižę lietuvius

"Dziennik Zwizzkowy" š. m. gruodžio mėn. 13 d. atspausdino pirmą puslapį su stambiomis raidėmis atraištę: "Krūvi-ni šauliai buvo papirkti žu-dikai".
Lenkų laikraštis savo strai-psniui medžiagą ima iš Vil-niaus laikraštiniuko Tadeus-zo Lopalewskiego parašytos knygos: "Gerai ir blogi laikai". Autorius savo knygoje prisime-na apie negarbingą šaulių el-gesį. Jis paduoda keletą labia-u charakteringų iš tos kny-gos ištraukų:

"Vokiečiai davė pažadą kai kuriems lietuvių veikėjams, kad po karo Lietuva gaus au-tonomiją ir už tai prašė pagel-bos ir kariškų dalinių. Po to atsirado visur Wermachto rū-bais kariai su parašais ant rankovių 'Litauen'.

"Panerių kalnuose buvo atliekamos masinės egzekucijos. Tų egzekucijų vykdytojai dažniausiai buvo šauliai, kaip kadras lietuviško Wermach-

to. O ten aplink krūmuose pa-sislėpę asmenys laukė grobio.
"Po kurio laiko pasirodė, kad šie gobšūs vykdytojai esą paperkami. Už stambias su-mas pinigų jie paslėpė tam tikrą skaičių turtingų žydų savo stovyklos apylinkėse Sv. Igno skersgatvy.

"Kai visa tai paaikėjo, ges-tapas nuginklavo šaulius. Jie visi už tai buvo išvežti į Vo-kietiją darbams. Žydų naiki-nimas buvo pavestas toliau daugiau patikimois rankoms.

"Dėl tų priežasčių vokie-čiai nutarė steigti lietuviškus dalinius, vadovaujamus gen. Plechavičiaus. Jis prieš tai verbavo savanorius Kauno ir žemaitijos apylinkėse, tikin-damas, kad jie nebus siunčiami į frontą, bet į Vilnių pjau-ti lenkų.

Jis turėjo išdirbęs projektą uždaryti visus lenkus į getą Vilniaus priemiesty — Zvėry-ne".
Laikraštis, visa tai aprašy-

damas, nepadaro jokių pasta-bų.

Gyvendami laisvame demo-kratiniame krašte ir naudoda-miesi laisva spauda, nepriva-loni ją naudoti piktam arba svetimų valstybių propagan-dai vesti.

Šiandien visos tautos, kur-ios yra netekusios nepriklau-somybės ir yra pavergtos Krenliaus satrapų, neturėtų savo spaudoje skleisti melagys-čių ir šlykščios propagandos, o priešingai, — stengtis vi-siems bendrom jėgom kovoti su mirtinu bolševikiniu prie-šu.

O gal "Dziennik Zwizzkow-y" pasuko į "kultūrinio ben-dradarbiavimo" su komunis-tais liniją?

Budrus

SKAITYK PATS IL. PARAGINK NAUJIENAS KITUS SKAITYK!

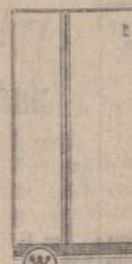
Westinghouse "Frost-Free 22" Side by Side Refrigerator and Freezer

22.1 Cu. Ft. — Only 35 1/4" Wide With Automatic Ice Maker

MODEL RSH225

- Slim Wall Insulation — More storage space in less floor space
- 4 Snap-In Adjustable Shelves
- Built-In Cheese, Butter and Utility Compartments
- Big 282 Lb. Freezer
- Glide-Out Freezer Basket
- Juice Can Dispenser In Door
- Porcelain Enamel Vegetable Crisper
- Removable Egg Container
- Adjustable Meat Pan

MODEL RSH220
Also Available Westinghouse 22.1 Cu. Ft. Side-By-Side Refrigerator and Freezer Model RSH220 (Without Automatic Ice Maker)

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PRospect 6-1790

Kalėdoms Terroje

NAMAMS

krystalas, porcelanas, stalo ir kt. sidabras, kerami-kinės grindų vazos, meniškos figūros, tautodailės darbai iš medžio ir odos, fino audiniai ir kt.

PASIPUOSIMUI

šveicariški laikrodžiai, gintaro papuosalai, aukso apyrankės, medalionai, sagės, kryželiai, grandinėlės, žiedai su brangiausiais akmenimis, kultūriniai perlai, koralai ir daug kt.

TERRA

aldara kasdien iki Kalėdų iki 9 val. vakaro, šeštadi-niais iki 6 val. vak., sekmadieniais — nuo 11 val. iki 5 val.

TERROS ADRESAS:

3237 WEST 63rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
TELEFONAS — 434-4660

NAUDINGAS PILIEČIŲ KLUBO DARBAS

Šiais metais, lapkričio 6 diena, labai gražiai buvo paminėta Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo 50 metų sukaktis. Per pusę šimto metų klubas atliko lietuviams daug naudingų darbų: išmokė, kaip geriau pažinti šio krašto gyvenimą, papročius ir teises; kaip tapti ir būti gerais Amerikos piliečiais ir naudintis lietuviams; kaip prisidėti prie krašto reikalų tvarkymo, o ir supaprastinti komplikuotą Amerikos politiką.

Adelė Burbienė, šio klubo pirmininkė, tęsia prieš 50 metų pradėtą ir iki šio meto vestą kultūrinį ir visuomeninį klubo darbą.

Iškilnių metų buvo paprašyti atsistoti seniausio klubo nariai: 1. Augustas Saldukas, turįs klubo kortelę Nr. 1, išrašytą 1916 metais. Vėliau buvo paprašyti at-

sistoti Jurgis Frenkus, nuo 1929 metų turįs Nr. 37; George Wezdžimas, nuo 1925 metų turįs Nr. 48; Peter Vaikutis, nuo 1919 metų Nr. 75; Frank Bistras, nuo 1924 metų Nr. 97; Antanas Urbikas, nuo 1919 m. Nr. 102 ir George Rosteris, nuo 1929 metų Nr. 160. Gaila, kad ne visi galėjo dalyvauti šiame bankete. Vieni buvo pakviesti, bet pora prašė, kad dėl ligos negalės į banketą atvykti.

Trumpas kalbas pasakė visi klubo valdybos nariai, o Antanas Jusas, prisiminęs praeitį, sukultūrinio banketo dalyviams priminė, kad klubo organizatorius, steigėjas ir pirmas jo pirmininkas buvo Jonas Aleksandravičius. Jis išpirmininkavo 10 metų, tose pareigose ir mirė. Steponas Tverijonas pirmininkavo 6 metus, Juozas Švitorius pirminin-

kavo 11 metų, Jonas Juška — 2 metu, Kazys Šova — 2 metu, Nidodemas Klimas — 1 metus, Larry Lubik — 11 metų, Walter Butkus — 5 metus, o Adelė Burbienė jau pirmininkauja 4 metus. Klubas pavyzdinai tvarkingai išdala, moka pašalpinę ir dažnai suruošia pobūvius, kuriuose nariai arčiau susipažįsta ir glaudžiau bendradarbiauja.

Prieš 50 metų įsteigtas Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba ir yra pasiryžę dar bent pusę šimto metų dirbti. Klubas turi pakankamai naujų narių, kurie garantuoja užsibrėžto darbo tęstinumą.

Pirmininkė Adelė Burbienė taip viską planuoja, kad naujai priimty narių skaičius būtų daug didesnis, negu išvažiuojančių Floridon arba iškeliaujančių į dausas.

Klubo narys

Iš dešinės į kairę: Eileen Dantaitė, Ronald Danta, Diane Dantaitė ir Adolfas Danta, kurie grojo Amerikos Liet. Pašalpos Klubo sukaktuviniame bankete. Tai Adelės Burbienės dukterė, žentas ir abu anūki. Nemokamai atliko sukaktuvinę programą. Jie padainavo lietuviškai ir angliškai, ir sutartinai labai gražiai pagrojo.

LIETUVIŲ BENDRAS ŠALPOS FONDAS

Rašo P. G.

Gavome tik ką išėjusią iš spaudos knygą: Atsiminimai iš Balfos Veiklos, kurios autorius yra prel. J. B. Končius, buvęs per 20 metų Amerikos Lietuvių Bendro Šalpos Fondo pirmininkas.

Knyga 404 pusl. gražiai išspausdinta, su daugeliu atvaizdų paskirų asmenų bei grupių. Įvado žodį parašė Lietuvos atstovas, P. J. Kajeckas. Prel. Končius aišku, įdėjo į knygos rašymą daug kruopštaus darbo. Geriau, negu kas kitas, jisai žino Balfos darbų istoriją, nes jisai buvo tos organizacijos pirmininkas nuo pat jos įsikūrimo 1944 m. kovo 25 d. iki 1944 m.

Sumanymą steigti bendrą fondą nukentėjusiems dėl karo — Antrojo Pasaulinio karo — Lietuvos žmonėms, kuriuos amerikiečiai galėjo pasiekti, iškėlė Amerikos Lietuvių Taryba, įsikūrusi 1940 m., kai Lietuva buvo okupuota Sovietų Rusijos ginkluotomis jėgomis.

Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) siekė padėti Rusijos pavergtai Lietuvai atgauti tautinę ir politinę nepriklausomybę. Tarybos darbas buvo esmėje politinio pobūdžio. Bet tūkstančiams Lietuvos žmonių, išblokštų iš savo tėvynės ir atsidūrusių vargingoje padėtyje įvairiuose svetimuose kraštuose, reikėjo materialinės pagalbos, kad jie nebadautų, turėtų drabužių ir pastogę.

Šitam tikslui organizavosi Amerikoje įvairios šelpimo grupės, bet jos negalėjo efektingai veikti, nes susisiekimai su Europos ir kitų žemynų šalimis, kuriose karo metu arba po karo buvo atsidūrę daugelis lietuvių, buvo ilgą laiką neįmanomas. Susisiekimo priemonės buvo beveik išimtinai valdžių ir karinių vyriausybių kontrolėje.

Jau vien dėl šitos priežasties, teko eiti prie sudarymo

organizacijos, kuri galėtų kaupti ir valdyti ir gauti posparmą.

Buvo dar dvi kitos aplinkybės, kurios vertė Amerikos lietuvių kurti bendrą labdaros organą.

Reikalas sutvarkyti šalpos darbą

Nuo karo nukentėjo ne tik Lietuvos žmonės, bet ir kitų šalių, patekusių į karo sūkuri. Jų tautiečiai ir giminės Amerikoje, taip pat kaip ir lietuviai, ieškojo būdų jiems padėti. Kūrėsi įvairios organizacijos ir veikė, kaip kiekviena jų išmanė.

Šelpimo srityje pasidarė chaosas. Ne gana to. Atsirado paskiri asmenys ir asmenų grupės, kurie iš aukų rinkimo karo nukentėjusiems šelpiti darė biznį. Iškišo valdžios įstaiigos, kad tos suktybės būtų iširtos ir pašalintos.

Pagaliau Washingtonas padarė patvarkymą, kad karo nukentėjusių šelpimas privalo būti padėtas po valdžios kontrole. Buvo įsteigta Prezidento Taryba Karo Pagelbai Kontroluoti — President's War Relief Control Board, ir Vyriausias Karo Fondas — National War Fund.

Be to, Washingtonas patvarkė, kad kiekviena tautybė gali turėti tik vieną šelpimo fondą.

Buvo dar ir kita aplinkybė, kuri vertė lietuvius amerikiečius steigti bendrą fondą.

Rusijos sovietų valdžia, okupavusi Lietuvą, laikėsi tos pažiūros, kad visi žmonės, kurie buvo Lietuvoje okupacijos metu, yra Sovietų Sąjungos piliečiai. Taigi ir tie Lietuvos žmonės, kurie karo metu arba po karo, savo noru arba prievarta, atsidūrė užsieniuose, privalo būti Rusijos globoje (o Rusija virtusi, prieš savo noru JAV-ų karo sąjungininke).

Maskvos draugai JAV-se ir jos agentai pradėjo čia organizuoti ir rinkti aukas nu-

kentėjusiems dėl karo Sovietų Sąjungos piliečiams padėti, žadėdami persiųsti jas per sovietų pasiuntinybę bei konsulatą į Maskvos valdomas šalis. Jie rinko pinigus ir drabužius, eidami per gyventojų butus ir mitinguose.

Jei priešingieji Rusijos despotizmui lietuviams nebūtų veikę, tai komunistai būtų palenkę savo pusen daugelį žmonių, kurie geidė išsėlpti savo gimines ir kitus dėl karo nukentėjusius Lietuvos žmones ir nešykštėjo jų naudai aukoti kad ir per Maskvos tarnus.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, sudarytas iš trijų pagrindinių mūsų srovių, nutarė panašiais, kaip Alto pagrindais, suorganizuoti ir bendrą šelpimo fondą.

Fondas buvo įsteigtas įvairių grupių konferencijoje Chicagoje ir įregistruotas Illinois valstybėje.

Ilgai netrukus, jisai buvo įregistruotas ir Prezidento Šalpos Kontrolės Taryboje ir gavo jos rekomendaciją dalyvauti Tautinio Karo Fondo (National War Fund) pagalbos skirstyme.

Kun. Končius savo knygoje rašo, kaip pikta reagojo ir tai savo spaudoje komunistai, kaip „Laisvės“ dergė jį, Balfos pirmininką, ir agitavo lietuvius Balfos neremti. Šmeižė bendrąjį Am. lietuvių fondą ir kitas komunistų leidinys — „Vilnis“.

Komunistai nėrėsi iš kailio, stengdamiesi bendram lietuvių fondui pakenkti, net dėjo pastangas, kad jisai būtų uždarytas. Pavyzdžiui, 1944 m. gruodžio 29 d. išspausdino vienas Amerikos lietuvių laikraštis žinią, kad „Lietuviškai spausdinamuose sovietiniuose laikraščiuose neseniai matėme reikšmingą straipsnį apie tai, kad Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas neturįs teisės Amerikoje veikti be sovietinio komiteto leidimo, o tas komitetas esąs rusiško fondo sekcija. Norėdami sustabdyti nesovietišku lietuvių

šelpimą, sovietų nacionalistai pradžioje bandė paveikti Amerikos aukštąsias įstaigas, kad Balfas būtų uždarytas ir jo išdala būtų pavestas boševikams“.

Bet tos sovietų Rusijos partijų pastangos nuėjo niekais.

Balfos organizavimas Amerikoje ir kitur

Balfos centro sekretorė nuo pačios pradžios buvo Nora Gugienė, advokato Kazio Gugio žmona. Todėl pradžioje ir Balfos centro raštinė buvo Chicagoje, adv. Gugio ofiso patalpoje.

Bet Balfos prezidentas kun. Končius buvo klebonas Mt. Carmel miestelyje, Pensylvanijoje, kur jam taip pat tekdavo atlikti daugelį organizacijos reikalų. Balfos veiklai besiplečiant, iškilo reikalas turėti nuolatinę vieną centro įstaigą New Yorke ir pasamdyti jos vedimui apmokamą tarnautoją. Reikėjo taip pat ir sandėlio drabužiams.

Centro raštinė buvo įsteigta New Yorke miesto centre, o sandėliui vieta surasta Brooklyne (N. Y.) Vėliau abi įstaigos buvo sujungtos po vienu stogu.

Buvo steigiami Balfos skyriai įvairiuose miestuose. Šituo reikalu važinėjo ir vedė agitaciją pats pirmininkas kun. Končius. Buvo siunčiami ir kalbėtojai iš centro. Vienas jų buvo vėlonis prof. K. Pakštas.

Vėliau kilo sumanymas užmegsti nuolatinis ryšius su lietuviams tremtiniais tose Europos šalyse, į kurias Balfas siuntė pašalpas maistu, drabužiais, vaistais ir t. t. Reikėjo suorganizuoti teisingą ir tiksliųjų gėrybių paskirstymą tarp reikalaujančių pagalbos žmonių.

Susipažinti su padėtimi anapus Atlanto išvyko į Europą pats Balfos pirmininkas. Jisai aplankė keletą šalių, apžiūrėjo stovyklas, kuriose gyveno pabėgėliai bei tremtiniai, ir turėjo progą su daugeliu jų pasikalbėti.

Įdomu, kad šitoje kelionėje Končius dėvėjo JAV armijos pulkininko uniformą ir buvo stropiai sekamas karinės vyriausybės Europoje. Ji griežtai įspėjo Končių neagituoti prieš Amerikos „geruosius sąjungininkus“, Rusijos boševikus; o jei ne, tai jisai busias „sustabdytas ir per 24 valandas priverstas grįžti į JAV“.

Dviejose vėliau atliktose prel. Končiaus kelionėse į Europą tokiu suvaržymu ir priekabių jau nebebuvo.

Bet ne vien tik šalpos darbu teko užsiimti Balfui. Reikėjo taip pat rūpintis pabėgėlių teisių gynimu ir, pagaliau, jų atvežimu į Jungtines Amerikos Valstybes bei įkurdinimu šioje šalyje.

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo 50 metų sukakties didysis stalas. Iš kairės į dešinę sėdi: Antanas Jusas, Rožė Didžgalviene, Adelė Burbienė, Martynas Gudelis, Marija Gudeliene, Bernice Zempulienė, Mary Petkuvienė ir kiti klubo pareigūnai. Fotografijos dešinėje sėdi Don Vernas Posto komandierius Adomas Anderson ir kiti svečiai.

Nepaprastai daug pastangų buvo į tai įdėta, o daugiau už visus prel. Končiaus. Jo knygoje paduoti iš šitos veiklos faktai ir patyrimai sudaro gausų medžiagos šaltinį norintiems pažinti tų pokarinių metų istoriją.

„Mea Culpa“

Reikia pabrėžti, kad savo knygoje autorius stengiasi būti bešališkas. Būdingas yra vienas epizodas.

Knygos p. 306 pasakojama: „Iš mano pusės, kaip Balfos pirmininko, padaryta klaida Detroito seime (1956 m.), renkant direktorius Tautininkų Sąjungos pasiūlyto advokato A. Olio kandidatūrai pasipriešinau ir pasiūliau jo vieton kitą kandidatą nominuoti. Dėl to kilo daug ginčų. Adv. A. Olio turėjo daug nuopelnų. Jis Balfą organizuojant pirmaisiais veiklos metais uoliai dirbo. Tiesa, vėliau per kelis metus jis nedalyvavo nei seimuose, nei direktorių bei valdybos posėdžiuose, o skaitėsi pirmu vicepirmininku... Dėl mano užsikirtimo seimas jo heišrinko, o Tautininkų srovė liko nepatenkinta. Tai pakenkė glaudžiam bendradarbiavimui, koks buvo iki to laiko. Tame seime aš buvau neišgiamai pasisakęs ir dėl kitų srovių dviejų kandidatų, bet dėl jų nekilo ginčų“.

Nekilo ginčų gal dėl to, kad nebuvo prasmės ginčytis, matant, jog pirmininkas neįveikiamas. Klaidų, žinoma, buvo ir daugiau. Vis dėlto tas prel. Končiaus prisipažinimas prie klaidos liudija, kad jisai nebuvo nesukalbamam užsispyrėlis. Jam užeidavo „smarkus ūpas“ ir praedavo.

ROCKFORD, ILL.

Tamsus debesys nuslinko

Kai atsikeli anksti rytą ir pamatai patekėjusią saulutę bei skaistų, giedrą dangų, tai jauku pasidaro, pagerėja nuotaika. Besitikėdamas malonios ir gražios dienos, pamiršti visus liūdnumus ir negailestingą mirtį, kuri per dažnai pradėjo mus lankyti. Štai tik kelių dienų būvyje netekome net trijų gerų tautiečių.

Skaičių, gražių dienelių sunku tikėtis šiuo metų laiku. Tačiau mes dabar gyvename žiemos švenčių ženkle, kada mažiau bekreipiama dėmesio ir į visokias negeroves. Tad šį kartą neliesiu nei aš tų nemalonių pergyvenimų ir negerovių, o kalbėsiu apie mūsų organizacijas.

Pirmausia kalbėsiu apie Lietuvių piliečių klubą, kuris yra viena pačių seniausių lietuvių organizacijų mūsų kolonijoje. Įsteigė jis 1907 m. Jo svarbiausias tikslas buvo padėti lietuviams įsigyti Amerikos pilietybę. Iš jo organizatorių šiandien nebėra nei vieno gyvo. Pats klubo tikslas irgi pasikeitė, — jis dabar rūpinasi savo narių šelpimu ligos atveju bei pomirtinių išmokėjimu. Klubas priskaito 80 narių. Laikosi jis visai neblogai, — turi ižde gerokai pinigų.

Klubas laikė priešmetinį susirinkimą, kuriame turėjo būti išrinkta valdyba sekantiems metams. Kandidatų į valdybą nesudaro, tad senajai valdybai ir vėl tenka klubo vadovybės pareigas ant savo pačių nešti. Klubo valdybą sudaro: pirmininkas Kazimieras Cekavičius (jis tas pareigas eina jau daug metų), vicepir. A. Bartkus, sekretorė Stanza Giedraitienė, Matukaiytė, finansų sekretorė čia gimusi lietuvaitė Dugienė, išdėminkas Tamanauskas, iždo globėjas — dvj jaunos lietuvaitės.

Lietuvių klubas yra didžiausias Rockfordo lietuvių organizacija.

Jis irgi laikė susirinkimą, kuriame buvo renkama valdyba sekantiems metams. Pirmininku išrinktas jaunas advokatas, Leonardas Remenciū, vicepir. Kazimieras Makauskas, sekretore — Giedrė Spokaitė, finansų sekretorium — Jonas Kiznis, išdėminku — Petras Rose-Raskevičius, iždo globėjas — Stanza Giedraitienė ir Alex Delong, Jr. Direktoriais išrinkti: Jonas Rumčikas, Algis Bacys, Rimas Viederis, Stanley Gustaitis.

Remonto komisija išdavė raportą iš savo atliktų darbų. Raportu visi nariai buvo patenkinti, nors remontas kainavo daugiau, negu buvo numatyta. Baro kambariui užsakytas gražas laikrodis kol kas neprišūstas. Komercinių dovanotų laikrodžių direktoriai nutarė nelaikyti mirtame kambaryje.

Į Amerikos Lietuvių Tarybą išrinkti buvo per neapsižūrėjimą tik du delegatai. Kadangi klubas turi daug narių ir gali siųsti daugiau delegatų, tai bus kreiptasi į pirmininką, kad jis paskirtų dar du delegatus.

Lietuvių klubas surengė narių valkučiams Kalėdų eglutę. Į tą parangimą Kalėdų diedukas atgabeno visiems valkučiams įvairių dovanų. Klubo moterys daug prisidėjo, suvyniodamos valkučiams dovanas bei užrašydamos jų vardus. Kalėdų senelis (Jonas Baranauskas) buvo tikrai šaunus. Jis lietuviškai ir angliškai pasveikino valkučius. Klubo moterys paruošė valkučiams ir jų tėvams gardžių valgių. Valkučiai džiaugėsi gautomis dovanomis ir žaidė, o jų tėvai (kai kurie jų) laiką leido prie bufeto.

Naujųjų metų sutikimas yra rengiamas klubo patalpoje. Štai rezervuoti. Nariai ir svečiai rašomi iš aksto vietos užsisaucyti. Bus šokiams geras orkestras. Kepurėmis, barškučiais ir virbnyėmis visi bus aprūpinti nemokamai. Žvalgas

Merry Christmas

May the blessings of our Lord shine upon you
From The Entire Staff of

JOSEPH E. KWIATT
President

DAVID M. OPAS
Secretary & Exec. Officer

LOOMIS SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1025 W. 51st St. York, Pa. 17403

T. Ciszewski, Vice Pres.
T. Matecki, Vice Pres.
A. Wasylk, Treas.
Frances Matecki, Asst. Treas.
Marilyn Leonard, Asst. Sec.
Estelle Opas, Director

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sundays by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-4100

Entered as second-class matter March 7, 1911 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
in Chicago \$16.00 per year, \$8.00 per six months \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
	metams \$14.00
	pusei metų \$7.50
	trims mėnesiams \$4.00
	vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	metams \$16.00
	pusei metų \$8.50
	trims mėnesiams \$4.50
	vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.50	
trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Žiari bausmė JAV piliečiams

Leningrado miesto teismas nubaudė du amerikiečių turistus už neteisėtą keitimą dolerių į sovietinius rublius ir vieną jų dar ir už suveniro „meškos 18 colių statulos) pavogimą iš viešbučio.

Už tą vagystę ir už „spekuliaciją valiuta“ Buel Ray Wortham gavo tris metus kalėjimo specialioje darbo stovykloje, o jo draugas Craddock M. Gilmour Jr. yra nubautas už spekuliaciją 1,000 rublių (\$1,111).

Juodu buvo suareštuoti spalio 1 d., už savaitės laiko po to, kai juodu apleido Leningradą ir rengėsi išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į Suomiją. Wortham išsėdėjo kalėjime 82 dienas, iki bylos svarstymo. Gilmour buvo paleistas po užstatu.

Gilmour džiaugiasi, kad gali, užsimekęs pabaudą (ir teismo išlaidas), grįžti namo. Bet Worthamas yra bėdoje. Sovietų teismas ne tik nutarė atimti iš jo tą pusantros pėdos dydžio meškiuko stovyklėlę (kas, žinoma, yra visai teisinga, nes amerikietis buvo ją pavogęs) ir iškolektuoti teismo išlaidas, bet ir nutarė konfiskuoti jo automobilį. O skaudžiausias dalykas — tai 3 metų kalėjimas.

Is spekuliacijos valiuta „juodojoje rinkoje“ Wortham pelnė viso tik \$30.

Treji metai kalėjimo už tokias, palyginant menkus, nusikaltimus yra žiari bausmė. Ypač kad Wortham, kaip ir jo draugas bendrakerelėivis Gilmour, prisipažino nusikaltęs, viešai atsiprašė ir išreiškė apgailestavimą, kad „įžeidė Rusijos žmones“ sovietų įstatymų laužymu.

Po tokio kalinio atsiprašymo ir viešo nusizeminimo bausti jį trims metais privalomo darbo stovykloje yra nežmoniška.

Atrodo, kad Leningrado teismas norėjo amerikiečiui atkeršyti už tai, kad jį ai amerikietis.

Wortham ketina apeliuoti į aukščiausiąjį federalinės Rusijos respublikos teismą. Jei tas teismas bausmės nesumažins, tai šios šalies visuomenė bus labai pasipiktinusi.

Maisto siuntinas į Jugoslaviją

Valstybės departamentas nori pasiųsti į Jugoslaviją maisto produktų už 29 milijonus dolerių ir suteikti jai \$4,000,000 kreditą, kad Jugoslavijai nereikėtų tuojau už tuos produktus mokėti grynais pinigais.

Bet aną dieną Jugoslavijos mieste Zagrebe 10,000 studentų minia surengė priešamerikinę demonstraciją dėl Vietnamo karo ir akmenimis išdaužė Amerikos konsulato langus.

Kongreso komitetas nutarė iširti, kaip New Yorko atstovas Adam Clayton Powell mato valstybės pinigus. Komitetui turės liudyti jis pats, jo žmona Yvette Flores Powell (kairė) ir Corrine Huff, paskutinių metų jo sekretorė. Powell nenori aiškintis komiteto nariams. Jis nori nustatyti sąlygas šiam apklausinėjimui.

ALVUDO KŪCIOS

Šeštosios iš eilės Alvudo suroštos visuomenė Kūcios buvo apvainikuotos pasisekimu. Pasisekimą gi nulemia ta pati visuomenė, kuriai ir yra ruošiamos bendros Kūcios. Salė buvo pilna. Daug prie publikos geros nuotaikos prisidėjo scenos bei salės dekoracijos. Siena greta įėjimo angos glaudė prie savęs du lietuviško rašto užtiesalais padengtus stalus su smulkių lietuviškų dirbtinių parodėle ir ant jų pat stalų žaliavo meniškais išpuoštos eglės. Kitame salės gale prie scenos, iš abiejų jos pusių, budėjo dvi aukštos eglės — puikolės, tarytum laukė kol pakils scenos uždanga ir iš ten nusišypsos joms kitos penkios sesės, dar gražiau išdabintos, iš daugy pagautu žydriu bei šviesrausviu šypsniu.

Kai scenos uždanga pakilo, jau prie stalų susėdę svečiai pamatė ne tik tas penkias eglės, bet ir langų lietuviškais motyvais išdailintą sienelę. Jis atidengė tolimą reginį į balnate žiemos fone kaimo bažnytelę su arti jos rymančia trobele. Bet svarbiausia ką išvydo, buvo Beldėjaus prakartelė su šventąja šeima, lietuvių tautiniais rūbais apsiręngusia, pilno žmogaus ūgio. Kūdikį motinos skreite pridengė žėrinčių žvaigždelių šviesos juosta, nusileidusi iš mėlyno dangaus. Būrys alvu-diškių vaikų suklaupė prie jos

meldėsi. Atėjusi operos solistė Alė Kalvaitytė — Velbasienė stipriu balsu pragydo „Gul šiandieną jau ant šieno...“ giesmę užbaigti prisijungė visi scenoje buvusieji vaikai.

Toliau sekl vaikų programėlė. Aštuoniameis Rimas Viktorą gražiai pasveikino visus salėje svečius, vaikišku dėkingumu už dėmesį. Sekė deklamacijos, kurias atliko: Violeta Sobieskytė (11 m.), Arvydas Zygas (9), Raimundas Žukauskas (7), Andrius Viktoras (5), Rima Tautkutė (6) ir Rimas Viktoras. Visi eilavo Kalėdų temomis. Sesutė Bružaitė, Marytė ir Danutė, pirmiau dvi, vėliau trise su sesute Birute pagiedojo Kalėdines giesmes. Visiems labai patiko dviejų sesučių Csevičičių atlikta giesmė „Tyliąją Naktį“. Giedėjo Danutė (9), o jai akordeonu pritarė Jolanta (13). Su giliu įsijautimu perteikė šventiškas Kalėdų eiles iš už scenos aktorius Alfą Brinką, už ką gausiu publikos plojimu buvo padėkotas. Šio vakaro atrakcija buvo ir Alė Kalvaitytė giesmės ir dainos, aplydint pianu jos broliui A. Kalvaičiui.

Prieš pradėdant svarbiausią šio vakaro dalį — vakarinę, visus dalyvius Alvudo vardą pasveikino dabartinė valdžios pirmininkė O. Ankienc. Įvadinei prakalbai pasakyti ji pakvietė Zuzaną Juskevičienę, diškių vaikų suklaupė prie jos

kia iškalba ir giliu paskaitos turiniu, kas ir kaip gali ir turi išugdyti žmoniškumą ateities kartose.

Po to buvo pakviestas prėlašas Cerniauskas sukalbėti maldą ir tuo pradėti vakarinę su tarpusavio plotkelės lauzymu. Gerbiamas prėlašas dar tarė žodį ir prie mikrofono. Pareikšdamas džiaugsmą galįs būti šio vakaro dalyvių tarpe ir gėrėtis visu tuo grožiu, kuris čia matomas aplinkui ir gėrybėmis ant stalų, darbščių rankų ir geros širdies paruoštomis, O tos gerosios darbštės buvo: Marija Bosienė, Vėtra Stakenienė, Ona Vitkauskienė, Eleonora Klimavičienė, Marija Gotceitienė, Jane Bružienė ir Alvudo vice pirmininkė Danutė Viktorienė. Joms talkino vyrai: P. Ankus, J. Kaunas, St. Terminas ir Antanas Stakėnas. Prie stalų patarnavo Onutė Bosaitė.

Pirmą kartą Kūcios sukalbėjęs maldą kunigas, apėjo su plotkele visus stalus su kiekvienu asmeniu ją lauzydamas. Ši pobūvi aplankė ir kunigai: kanauninkas V. Zakarauskas ir dr. J. Prunskis.

Svečių tarpe susilaukta ir izragilto Buršteino, šis prekybininkas, gines ir gyvenęs Lietuvoje, turėjęs ten daug lietuvių pažįstamųjų, čia respektyvdamas Alvudo organizacijos tikslus ugdyti žmoguje brandų žmoniškumą, atsilankė Kūcios ir, dr. O. Vaskevičiute prie mikrofono kalbant tais pačiais tikslais, nušviečiant Alvudo galutinį tikslą — patalpydinti šiuos laikus ir jų reikavimus atitinkančius vaikiškus namus, svečias Buršteinas, atsikėlęs nuo stalo, įteikė jai piniginę atką. Be to, pasveikino visus, linkėdamas linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Jam buvo linksmiau plota delnais nei visiems ki-

mas. Sužibo ir foto aparatai iš trijų pusių.

Be Buršteino su žmona, šiose Kūcios viešėjo dar viena kiltauciu šeima, tai Cook Gouny ligoninėje dirbęs med. dr. Mehikano su žmona ir keturiais vaikais, kurie scenoje prie prakartelės nusifotografavo drauge su lietuvišiais vaikais, lyg ir užantspauduodami šio švento vakaro prasmę, kviečiančią žmonių ugdyti sąvyje gerą valią, kuri vestų prie artimo meilės, taikos ir ramybės žemėje.

Šioje malonioje šventiškoje nuotakoje prie sočios vakarienės, gražiai dekoruotoje aplinkoje gerai apsirengusiai publikai buv. mokytojas Valaitis netikėtai į tą visą metė liūdną šešėlį, paskaitęs gautą motinos laiška iš Sibiro, Vorkutos, kur viešpatauja šaltis, alkis ir visi kiti neįstekliai. Koks nelygus vienos tautos vaikų likimas!

Tačiau vaikučiams rūpėjo greičiau susilaukti Kalėdų senelio, nors ir sotūs jie, bet idomavo, ką jis atneš. Tad susirinkę prie scenos kelios dešimtys vaikų chorą nerimavo: Laukiame, laukiame Kalėdų Senelio! O kai pamatė pro duris įeinantį, ėmė šaukti: Sveikas, sveikas Kalėdų seneli! Gi Kalėdų senelis, vilkdamas didelį sunkų maišą, užlipo ant scenos prie prakartelės, jai nusilenkdamas. Čia subėgo ir visi vaikai. Jiems Kėdėdų senelis pasisakė atvykštas iš Lietuvos, iš kur atnešas linkėjimų šionykščiams vaikams nuo ten esančių vaikų. Paskui klausė, — Ar visi vaikai buvote geri per visus metus ir ar klausėte tėvų? Kai visi vaikai atsiliepė, jog buvę geri ir tėvų klause, tada visiems pažadėjo dovanų ir jas, šaukdamas pavardėmis, išdailino. Apdalijus vaikus, pasirodė, kad dar liko ir suaugusiems, bet suknėnės, kaip grindų vaizos, krepšiai su grybais, gausybės ragai su neregėtais skanumynais ir dar šis tas. Sunuoknes dovanas gavo šeiminių, o visas kitas — kiti bet kuo prisidėję prie šių Kūčių surengimo. Bet tai tikrai simolis to dėkingumo, kurį užsitarnauja visi daug valandų paaukojusieji iš idėjos, kaip dekoratorius dailininkas J. Kiburas, scenos partuošėja Anelė Kirvaitytė. Salės puošėjai: St. Skudžinskas, J. Kaunas, Aukščūnas ir kiti. O taip pat ir Alvudo valdybos nariai su dr. J. Adomavičium priesakyje. Šiaudinukai buvo nuosavybė: Abromaitienės, Bosų ir Sulaičių.

Sekantis Alvudo parengi-

mas numatomas toje pat salėje — tai mėnesinis Alvudo paskaitų vakaras su užkandžiais. O po paskaitų ir eventualiai galimų diskusijų bus rodomas filmas — Leharo operetė „Linksmoji Našlė“. Šis paskaitų vakaras įvyks Trijų Karalių dieną, 1947 m. sausio 6 d., salėje prie Washlenaw ir 68 gatvių. Pradžia 6 val. vakarė. Visi lietuviai laukiami.

TRUMPAI

— David Healey, 13-to wardo aldermanas, atsisakė kandidatuoti toms pareigoms. Aldermanui Healy buvo suruošta vakarienė, kurios metu paaiškėjo, kad jis negalys remti pageidaujamos open occupancijos politikos. Šalinė neleidusi jam toliau eiti šio pareigų. Lietuviams šis klausimas labai rūpi, nes nori patirti, kas atstovaus lietuvių gausiai apgyventai apylinkei.

Koks tėvas, toks ir vaikas

Šiomis dienomis Chicagoje lankėsi būrys sovietų rusų, keliančių po Jungtines Valstybes Sovietų — Amerikos Santykių instituto globoje. Su ta grupe keliauja ir sovietų užsienių reikalų ministerio Andrejus Gromyko sūnus, Anatilijus Gromyko, 34 metų, turintis kaskokių santykių su Mokslių akademija Maskvoje, kaip „tarptautinių santykių tyrinėjimo darbuotojas“.

Galvės Chicagoje progą per televiziją pasireiškė Gromykiu kas amerikiečiams nupasakoję, kad tik Sovietų Rusija negalėjusi nacių ir laimėjusi sąjungininkų pergalę. „Mes dūmas pavardėmis, išdailino. Apdalijus vaikus, pasirodė, kad dar liko ir suaugusiems, bet suknėnės, kaip grindų vaizos, krepšiai su grybais, gausybės ragai su neregėtais skanumynais ir dar šis tas. Sunuoknes dovanas gavo šeiminių, o visas kitas — kiti bet kuo prisidėję prie šių Kūčių surengimo. Bet tai tikrai simolis to dėkingumo, kurį užsitarnauja visi daug valandų paaukojusieji iš idėjos, kaip dekoratorius dailininkas J. Kiburas, scenos partuošėja Anelė Kirvaitytė. Salės puošėjai: St. Skudžinskas, J. Kaunas, Aukščūnas ir kiti. O taip pat ir Alvudo valdybos nariai su dr. J. Adomavičium priesakyje. Šiaudinukai buvo nuosavybė: Abromaitienės, Bosų ir Sulaičių.“

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI

LAUJIENAS

JONAS AUGUSTAITIS

PAGYROS IR TIKROVĖ

14 mus ir kalėjimo bausmės bei eilė kitų veiksmų pristato Smetoną visai nekorkioje šviesoje.

Vienas pačių svarbiausių ir nepateisnamų veiksmų buvo konstitucijų keitimai neteisėtais metodais, grobiant vis daugiau ir daugiau sau teisių ir siekiant suimti visą valdžią ir savo rankas, kad niekas nebedrįstų pasipriešinti. Tas psichologiniai liguistas troškimas valdyti vedė prie susiaurėjimo jo ištikimųjų skaičiaus. Tačiau ir tuo nedideliu skaičium pasikliudamas Smetona sugebėjo išlaikyti valdžios vadeles savo rankose. Tiko i tą Smetonos artimųjų ratelį tik tie, kuriuose jis nepastebėjo mažiausio pasinesimo pažeisti jo prezidentavimo galia. Tiko tad gen. Vitkauskas, pasislėpęs komunistas (partijos kandidatas). Tiko ir visa eilė kitų, kurie jam pataikavo, siekdami tam tikro tikslo; tiko ir tie, kurie bijojo ką nors pradėti (kaip ir pats Smetona), kad nepakenktų saviems interesams.

Toji baimė nustoti prezidento valdžios ir buvo pagrindinė priežastis, kuri sulaukė nuo žygio į Vilnių.

Kita irgi itin svarbi priežastis buvo unijos (susijungimo) politikos įtaka val-

džios viršūnėse. Po 1934 m. birželio 7 d. valdemarininkų nepasisekusio kariuomenės perversmo, pasitraukus Zauniui iš užsienio reikalų ministerio pareigų ir užėmus tą postą St. Lozoraičiui, Lietuvos politika buvo pasakta susitaikymo su Lenkija linkme. Jeigu mes galėtume visiškai nepripažinti genetikos ir auklėjimo mokslų įtakos, tai galėtume pasakyti, kad Lozoraičio iki jo sūbrendimo pusiau lenkišką prigimtis ir lenkiškas auklėjimas, lenkų kalbos vartojimas šeimoje visiškai jo nepaveikė, atseit, neturėjo jokios įtakos. Tačiau nei mes, nei kas kitas negali nepripažinti, negali tos lenkiškos įtakos paneigti. Taip, negali paneigti jo unijotiškų simpatijų Lenkijos atžvilgiu. Tai pasireiškė ir jo politikoje po minėto valdemarininkų perversmo. Ir dar didesnė lenkiška-unijotiška politika vyko paties Smetonos šeimoje bei jo plačiojoje giminėje. Kaip besitengtumėme įrodyti apie jų Chodakauskaičių — Sofijos ir Jadvygos — lietuviškumą, tačiau niekas nepajęgs išbraukti jų geneologijos fakto, kad jos gimė ne lietuvaitės, augo dvarininkų aplinkumoje ir auklėjime ir tik lietuvių bei gimstant buvo įtrauktos į lietuvių ratelį. Niekas taip pat neabejoja jų palaukumu Lietuvai ir, sakyčiau, jų lietuvišku patriotizmu. Tačiau jų galvojimas ir veikla nebuvo grynai lietuviška. Dangelis svetimauciu galėjo būti Lietuvai palankūs (ir tokių buvo), galėjo būti Lietuvos

patriotais ir padaryti Lietuvai daug gero, visiškai neturėdami lietuviškumo, — lietuviško mentaliteto. Jeigu Sofija Chodakauskaitė — Smetonienė būtų turėjusi lietuvišką mentalitetą ir būtų lietuviškai jautusi, tai ji niekuomet nebūtų sukūrusi savo vyrui-prezidentui tokį Užgirių kiemą be lietuviškos išvaizdos. O kaip Šliogeris rašo, ji ten buvusi pilna šeiminiškė ir jos planai ten buvo vykdomi. Taip pat niekam nebuvo paslaptis, kad ji kišosi į krašto valdymą ir kad be jos pritarimo nebuvo skiriamas nei vienas aukštesnis valdininkas. Tad ir toji susidariusi aplinka, kurioje sukūnėsi Smetona, nebuvo palanki žygiui į Vilnių. Smetonai artimų žmonių pažūros visiškai sutapo su paties Smetonos pažūromis ir nusistatymu — nejudėti! Visi, kurie patarė Smetonai neiti į Vilnių (šeimos aplinkos asmenys, Balutis ir kiti) tik parėmė paties Smetonos nusistatymą. Tad ir visi raginimai eiti, įskaitant net didesnį vokiečių spaudimą ir didesnį jų pažadai, nebūtų palenkę Smetonos tokiame žygiu. Tokia yra nuomonė visų tų, kurie gerai pažino Smetoną.

Ne tik Smetonos atsisakymas eiti į Vilnių, bet ir jo tolimesnė elgsena išryškino jo tikrąjį veidą, būtent, parodė jo simpatijų lenkų intrigoms Lietuvoje. Diplomato darbo koordinavimą užsienyje jis pavedė ne nusipelnusiam Petruui Klimui, bet St. Lozoraičiui. Tas nevykęs pasirin-

kimas atnešė daug žalos visam lietuviškam reikalui.

St. Lozoraičio pristatymas prezidentui Trumanui ministerių pirmininku ir einančiu prezidento pareigas, pasirėmus faktyviais Kibartų aktais, o taip pat ir buvusios Tautų Sąjungos ženevoje sekretoriui (1946, 111 21 d.), pasivadinus prezidento pavadotoju, bei šiais metais susikompromitavimas Paryžiuje, parodo jo nesiorientavimą, nesugebėjimą ir kompromitavimą lietuviškų reikalų.

Kadangi šis skvyras išėjo gana ilgokas, tai baigdamas noriu tik trumpai paminėti, kad pasikliauti politikos veiklą simpatijomis ir antipatijomis kuriai nors valstybei yra pagrindinė klaida. Tokia pat klaida yra vadovautis ir idealaus teisingumo principais. Politika daugiausia remiasi praktiškais išrovimais, — kas yra geriau ir naudingiau valstybei. Kas įvertino iki šiol Lietuvos neutraliteto politiką ir susilaikymą nuo žygio į Vilnių? Ar įvertino tie, kurie tokiame žygiu nepritarė? Neįvertino ir patys lenkai, kurie iki dabar neatsisako nei propagandos, nei pretenzijų į Vilnių. Tad ir šioji politika, jeigu mes ją galėtume pavadinti idealia politika, kurios svarbiausias tikslas yra laikytis griežto teisingumo, tai ir ji nesuteikia Smetonai didelio valstybinio vardo. Tačiau Smetona atsisakė žygio į Vilnių ne dėl tos idealios politikos, bet dėl viršuje išdėstytų motyvu. Jei Smeto-

na būtų vadovavęsis teisėtumo tezėmis, tai turėjo jomis vadovautis ir vidaus politikoje. Nors, kaip Šliogeris rašo, jis buvo tikintis asmuo, tačiau nepabojėjo savo priimtos priesaikos ir visą teisėtą valstybės sutvarką tiesiog pamynė po kojomis.

PASKUTINĖS DIENOS

Lietuvos pasiuntinys Maskvoje, dr. Vl. Natkus (Natkevičius), atvykęs į Kauną gegužės mėn. 10 dieną pranešė, kad iki tol buvę geri ir draugiški Lietuvos santykiai su Sovietų sąjunga, nuo tos dienos pasikeitė į blogąją pusę. Kazys Musteikis, paskutinis krašto apsaugos ministras, savo memoria 1941 m. sausio 28 d. po septynių su puse mėn. po pabėgimo iš Lietuvos, aprašinėja Sovietų sąjungos krašto apsaugos komisaro pavadotojo, gen. Loktionovo atsilankymą Lietuvoje ir jo pasikalbėjimą su Musteikiu 1940 m. gegužės mėn. 10 dieną. Musteikis rašo: Loktionovo vizitas. Prieš pat vienuoliktą valandą atvyko į mano kabinetą kariuomenės vadas (Vitkauskas J.A.) su štabo viršininku (Pundzevičius J.A.) ir mes visi trys priėmėme Loktionovą. Jis atvyko su rusų įgulų viršininku Lietuvoje komdivu Korobkovu ir rusų karo atache Kaune mjr. Korotkich. Vos spėjome pasikeisti keliomis mandagumu frazėmis, kaip Loktionovas pradėjo skųstis, kad jo pirmas atsilankymas Lietuvoje esąs pil-

(Bus daugiau)

ALFONSAS NAKAS

KAZIO GRINIAUS LAIKOTARPIS - HEROIZMO LAIKOTARPIS

Detroitė paminėtas dr. K. Grinius

Sekmadienis, gruodžio vienuoliktoji. Diena po sniego audros. Pasalė, alėjose slidu, gali galva nusisukti. Visur mistiška kalėdinė nuotaika. Tokiu metu lietuvių šeimos dar nėra kalėdinių šviesių ant žalio medelio — tik už savaitės visa tai atsiras. Bet tokiu metu daugelis jau sėdi prie kalėdinių pasveikinimų, prie krūvos rašomų laišku.

Vis dėlto, lietuvių namuose apie šimtas dvidešimt žmonių. Didžioji salė aptemdyta. Tik scenoje šviesos. Vidury — ilga, siaura, skaisčiai raudona vėliava, joje tamsiai raudonas kvadratas, o kvadrate — Vytis. Dešinėje pusėje, ant raštuota staltiese dengto stalo — dr. Kazio Griniaus paveikslas. Tai pati poza, kur istorijos vadovėliuose, kur laikraščių puslapiuose: stačia, atlenktais galais apykaklė, pakiliais plaukais, liūdnu, bet ryžtingu veidu. O ant scenos grindų, priešais paveikslą, — melsva molinė vaza, pilna prinokusių kviečių varpų ir kažkurių sudžiūvintų smilgų Lietuvos laukų gelii ar javų. Gelsva, rusva, rausva, pilksva — mišinys spalvų, toje pūkštelėje kelia ir praeinamumo sopulį, ir savosios žemės ilgesį...

Dr. Kazys Karvelis, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirmininkas, pradeda dr. Kazio Griniaus šimtmečio minėjimą. Po kelių trumpų pastabų, po minėtės susikaupimo sustojus, jis pakviečia kalbėtoją, teisininką Antaną Kučį. Apie būsimą prelegentą čia rašėme prieš keletą savaičių: tai Lietuvos Valstiečių liaudininkų sąjungos centro v-bos vicepirmininkas, žurnalas "Varpo" vyriausiasis redaktorius, nuolatinis Čikagos rezidentas.

Nors svetyis kalbėjo ir gana lėtai, bet jo kalbą nuosekliai atpauskoti vis dėlto bijau. Juoba, kad įprasto nuoseklumo, pradedant gimimo ir baigiant mirties datomis, prelegentas ne nesilaikė. Gimimo data, vieta, bei eitus mokslus suminėjęs, A. Kučys labai greit priėjo prie velionio prezidentavimo laiku ir keliais saktiniais išaiškino, kokių sunkių laikotarpių K. Grinius valstybės vairą į savo rankas buvo paėmęs, bei kaip išmintingai ir sąžiningai jis savo darbą atliko. Pro 1926 m. gruodžio 17-sios perversmą prelegentas praėjo ant galų pirštų. Tam tikslui panaudojo paties velionio 1946 m. Vokietijoje paskelbtą "Hetuvio amnestiją lietuviui". (Ak, kaip skaudžiai apvalios visos datos; gimė 1866 m. gruodžio 17-tą, švedomas 60-ties metų sukaktį, jėga

buvo priverstas palikti prezidento postą 1926 m. gruodžio 17-tą, visiems priešams galutinai atleido ir kitus kvietė susitaikyti 1946 m. gruodžio 17-tą, ir nuo šiandien už šėsių dienų bus 1966 m. gruodžio 17-ta...)

Kalbėdamas apie dr. K. Grinių kaip gydytoją, ypatinai daug dėmesio prelegentas skyrė velionio profesinei veiklai per spaudą. Esa, 1909 m. velionis įsteigęs sveikatos skyrių "Lietuvos ūkininke", ir jį beveik vienas pripildydavęs. Tačiau, su pertraukomis, K. Grinius praktika vertėsi iki gilios senatvės ir, pavyzdžiui, vokiečių okupacijos laikotarpyje antrojo pas. karo metu medicinos praktika jam buvo vis vieninteliu, kad ir skurdžiu, pragyvenimo šaltiniu.

Ilgai prelegentas sustojo prie K. Griniaus veiklos atgimimo laikotarpiu, tuos laikus rasdamas pačiais svarbiausiais Lietuva. Ir ilgiausiai kalbėjo apie K. Griniaus, bei kitų jo bendraminčių — varpininkų pasaulėžiūrinius dalykus. Esa, viską, ką anuometiniai varpininkai devynioliktojo šimtmečio pabaigoje skelbė, dabar Vatikane susirinkę pasaulio vyskupai patvirtinę. Taigi, nors priešrinkiminė kampanijoj dr. K. Grinius susilaukė ir aštrios kritikos bei šmeižtų, kaip "socialistas, bedievis", bet jį jo veikla, jį jo darbus žiūrint iš istorinės perspektyvos, viskas atrodė visai kitaip. Istorija išteisingai jį, ir jo bendraminčius anam laikotarpį. Daug daugiau: "dr. Kazio Griniaus laikotarpis buvo heroizmo laikotarpis" (čia citavau A. Kučį pažodžiui, A. N.). Ateinančių kartų istorikai tai patvirtins ir pastatysią pavyzdžių ateities jaunimui.

Antrąją minėjimo dalį, po valandą užtrukusios Antano Kučio kalbos, atskiriu linija. Dloco pirmininkas dr. K. Karvelis tartum prieš mėnesius būtų žinojęs, ką prelegentas planavo pranešauti... Jaunosios kartos, jaunimas, ateitis! Meninę programą atliko toks jau jaunas jaunimas, kad jų visų penkų amžius toli nesiekė šimto ir pats vyriausias buvo programos vedėjas, tik ką vyro amžiaus sulaukęs politinių mokslų studentas Rimgaudas Sukauskas.

Po gražios įžangos, dr. Kazis Grinius, kaip meno mėgėjas silygins su velioniu JAV prezidentu, meno mėgėju J. F. Kennedžiu, R. Sukauskas pakvietė smuikininkę Leonore Michaels. Apie jos talentą čia irgi esu rašęs. Ji pasiekė ankščiau pri-

pažinimą, kokį tik gali gauti šešiolikmetė ir pastoviai koncertuoja salėse bei televizijoje, kiek tai netrukdo mokslui vidurinėje mokykloje. Ji pagrojo keturius dalykus: Borovskio "Adoration", Čaikovskio "Canzonetta", Piernė "Serenadą" ir D'Ambrosio "Canzonetta". Ir muzikos diletantu būdamas jautė, kad smulkas verkia tikros menininkės rankose. (Pastebėsiu, kad Lenore Michaels yra Lenora Mikulionytė, trečios kartos lietuvaite — šimtaprecentinė; jos motina, Mirga Motuzaitė, praeityje buvo labai veikli įvairiuose lietuviškos kultūros baruose; jos senelis Motuzas, dar ir dabar drūtas sandarėtis, garbės šauklys, eilės kitų organizacijų narys, praecityje yra labai daug rašęs visose mūsų "kairioje" spaudoje, taigi ir Naujienose, retkarčiais dar ir dabar parašo, nors ir pensininku tapęs). Lenora akompanavo Gail Zumbstein, jos vienametė, vienintelė ne lietuvaite programos dalyvė.

Tautiniuose rūbuose į sceną išėjusi Vida Bliūdžūtė gražiai padeklamavo Bernardo Brazdžionio "Šiurės pašvaistę". Bloknote paslydėmėjau klausimus: kur mūsų literatūros vakarai? kur paugusio jaunimo meniško skaitymo bei deklamavimo varžybos? kodėl mūsų lituanistikos mokytojai užmetę visa tai? Taigi, kodėl, kodėl, kodėl?! Tik šiandien — ne į temą.

Pagaliau, Barbara Csaitė, pianistė, su šopeno "Etiudais". Tai irgi šešiolikmetė. Irgi skambina koncertų salėse ir yra savo srity pasiekusi maksimumą. Tik lietuviuose iki šiol, t. y. iki perėjo šeštadienio (Kultūros klubo vakaro) ji dar nebuvo prisidėjusi.

Pusvalandį užtrukusi meninė programa nebuvo meninė tik iš vardo, tik meno profanacija. Ne: buvo tikrai meninė programa, sukėlusį estetinį pasigėrėjimą, suteikusi silai džiaugsmo.

Akademija dr. Kazio Griniaus garbei buvo baigta Tautos himnu.

Verta paminėti, kad tuo pačiu laiku planuoti ALB Radijo klubo ir LRS Detroito skyriaus metiniai narių susirinkimai buvo atidėti kitam kartui. Tai gražūs pavyzdžiai kitiems, kaip svarbesiems dalykams reikia trauktis iš kelio.

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TIKIM ŠKILTIS Lietuvos taigi perka ir parduoda ir progas su savo tiktais per NAUJIENAS PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirm. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė lankė Jaunimo Centre lietuvišką ornamentų parodiją. Nuotraukoje: E. Zapolis, V. Jonuškaitė-Leskaitienė ir F. Zapolis.

NAŠLIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Chicago Lietuvių Našlių Našliukų priešmetinis susirinkimas ir valdybos rinkimas įvyko praecitą penktadienį, gruodžio 9, Hollywood salėje. Pirmininkė ponja M. Neberieza atidarė susirinkimą. Išvaldybos nesirado išdininio Jono Joniko, — pranešta, kad dar serga. Į klubą įsirašė šios naujos narsės: Anna Kilmas, Anna Feduris ir Pally Kinner. Raštininkės Marytės Urbelis protokolas, visos valdybos ir dviejų komisijų raportai priimti su pagyrimu. Sokių vakaro, įvykusio lapkričio 26 d. Hollywood salėje, komisijos apyskaitą pateikė L. Striupas. Pasirodė, kad vakaras gražiai praėjo ir klubui davė porą šimtų dolerių usų viršum pelno. Komisijai bei visiems prisidėjusiems prie vakaro padėkota.

Aplankymo lietuvių senelių Oak Forest Parko prieglaudoje platų raportą išdavė Jonas Sulca. Raportas priimtas gausiu delyų plojimu. Iš raporto buvo visiems aišku, kad komisija su savo talkininkais atliko labai didelį darbą, o to didelio darbo "kaltininkė" yra klubo vicepirmininkė ponja Julia Sačauskas, kuri jau prieš keletą mėnesių iškelė susirinkime sumanymą aplankyti senelius. Dabar jos sumanymas liko įgyvendytas.

Sekmadienį, gruodžio 4, komisija prisikrovusi valgių ir kitų dovanų dėzes, narių ir pašalinių — svečių lydimu, nuyko aplankyti senelių. Kaip jau buvo spaudoje rašyta, klubas iš izdo paskyrė 5 šimtus dolerių vaisėms, dovanoms ir programai seneliams palinksminti. Prie stalių, valgių apkrautų buvo sukviešti seneliai (vyrai ir moterys), kurie su džiaugsmo ašaromis, pasigardžiuodami lietuviškus skanius valgius valgė. Gė vieną, visiškai aklą, ponja Sabaliauskienė su šaukštu pavalgydino. Bebigiant valgyti, valdyba ir komisija kiekvienam žteikė

po 4 dolerius pinigais ir kitų dovanų. Čia atsirado ir kitas artimo meilės nuosirdus atsilovimas, senas klubo narys, atvykęs iš Lisle, Ill. Tai Frank Straksas, kuris nuo savęs visiems senukams padalino po dolerinę ir kiekvieną iš eilės pagerbdamas pabučiavo. Tik, dėja, nemažai senelių negalėjo apieisti savo lovų: komisija juos ir lovose gulintius aplankė.

Be to, kai kurie pasakė trumpas kalbas, linkėdami linksmy Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1967 metų visiems programos dalyviams ir publikai. Žinoma, publika nesigailėjo gausių aploidsmentų. Grįžtant prie minėto susirinkimo, primintina, jog buvo išrinkta komisija Naujųjų metų pasiūkimo vakarui. Komisiją sudaro K. Krisciūnas, A. Deikus ir E. Petkūnas. Pasikirtos pinigines dovanėles švenčių progą Naujienoms, Sandarai, Dariaus-Gireno postui, Don Varnas postui, radijo valandų leidėjams Daukams ir Margučiai. Išrinkta valdybos knygoms patikrinti komisija iš J. Sulca, K. Krisciūno ir Masaicio. Renkant valdybą 1967 metams, pasikeitė tik finansų ir kontrolės raštininkės. Vieton Antoinette Kalys išrinkta Anna Condux, kontrolės rašt. Išrinktas Kaspars Krisciūnas. Kiti pasiliko tie patys.

A. Jusas

Help Keep America Strong Save regularly with U.S. SAVINGS BONDS

4 3/4% VISŲ RŪŠIŲ TAUPMENOMS 4 KARTUS METUOSE Nuo spalio 1 d. Taupmenos idėtos iki 10 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio. Jūsų taupmenos nuo dabar yra apdraustos iki \$15,000.00 Paskolos namams įsigyti ar taisyti. TURTAS \$103,000,000.00 REZERVAI ... \$9,800,000.00 BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TEVO IR SŪNAUS. JUSTIN MACKIEWICH, Direktorijų Tarybos Pirmininkas JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

Choro balsai buvo toki garsūs, kad sudarė perkūnijos trauksmo išpūdį. Vengriškai nemoku, nesuprantu giesmininkų žodžių, bet kai traukė choras su vargonais, tai aš girdėjau tokius aiškiai suprantamus žodžius: — Jūs, komunistai, mūsų neišnaikinsite! Jus visko iš mūsų neiminsite!

KARDINOLAS MINDSZENTY

Begyvendamas Budapeste, susipažinau ir išskalbėjau su vienu vengru. Man labai rūpėjo patirti, kokios hakos turėjo ir turi Amerikos ambasadoje jau ilgus metus gyvenantis kardinolas Mindszenty. Anglų spaudoje tiek daug rašė apie jį, kad aš norėjau patirti, ką vengrai galvoja apie tokį katalikų bažnyčios kunigaikštį.

Vienas gidas, paklaustas apie kard. Mindszenty, man atsakė: — Protestonų vyriausias dviasiškis buvo mandagus. Su komunistais jis elgėsi diplomatiškai, todėl šiandien Vengrijoje protestonų bažnyčiai turi daug daugiau laisvės, negu katalikų bažnyčiai.

Kitas vengras man šitaip aiškino: — Kai Mindszenty buvo paleistas iš kalėjimo pirmos okupacijos metu, tai jis viešai pradėjo skelbti tikintiesiems: "Mes, katalikai, viską atsiimsime iš komunistų, ką jie iš katalikų yra paėmė." Trejysis šitaip pasakojo: — Kard. Mindszenty nebuvo diplomatas. Prieš komunistus jis norėjo kariauti su griausmu. Dėl šitokios nediplomatškos elgsenos, šiandien jis ir vėl nelaisvas... Kelių vengrų užklausaui, ar kard. Mindszenty gali slaptai išvykti iš amerikiečių ambasados ir susisiekti su tikintisiais? — Jam slaptai nereikia slaugyti iš ambasados. Jis galėtų viešai iš jos išeiti, jeigu jis tikrai atsakytų valdyti Vengrijos katalikų bažnyčią. Bet nuo katalikų bažnyčios valdymo jis nesirengia atsakyti... Jis yra pasiryšęs tol ambasadoje būti, kol neatsitiks koks nors didesnis sukėrtimas... Jam nėra reikalo nusileisti, nes komunistai jau pradeda lankstyti bažnyčią... Popiežius į Maskvą dar nevažiavo, bet Gromyko jau buvo nuykęs į Vatikaną, kad galėtų rasti bendrą kalbą su dabartiniu popiežium.

LIETUVISKI IR VENGRIŠKI KOMUNISTAI VIENODI

Paklausinėju takti šoferiui, ar yra jų tarpe bent vienas, kuris suprastų angliškai. Pasirodo, kad Budapeste keli šoferiai gali labai gražiai angliškai kalbėti. Pasirinkęs simpatiškesnį ir pasikeitęs su juo keliais (Bus daugiau)

INVEST IN UNIVEST* Nuo šių metų spalio 1 d. mokame 4 3/4% metinius dividendus investavimo sąskaitoms Termnuoti santaupy lakštai (certificates) neša 5 1/4%. Universal Investment Share Account

ŠIŲ METŲ GRUODŽIO 25 DIENĄ, LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 S. HALSTED ST.,

KALĖDŲ DIENĄ RENGIAMAS

ŠOKIŲ VAKARAS

Šokiams gros labai populiarus JOSEPH SNUKS orkestras. Veiks gausus bufetas.

Pradžią 7:30 val. vakaro.

Įėjimas \$1.50. Studentams - \$1.00.

VLIKO VADOVYBEI PASIKEITUS

P. STRAVINSKAS, Cleveland, Ohio

Mūsų visuomenę gerai nutelkė Naujienų 1966.XII.13 d. laidos vedamasis, teigiamai įvertinęs šio mėn. 10-11 dienomis New Yorke įvykusią Vliko seimo sesiją, jos darbus, gerai apgalvotus ir neblogai surengtuosius seimo nutarimus (kuriuos gal greit ir spaudoje pamatysime), taip pat ir lankstų Vliko vadovybės pasikeitimą, vad. personalinės Vliko krizės pašalinimą.

Prieš Vliko seimui susirenkant pasisakęs dėl buvusioje Vliko valdyboje pasireiškusių darbo krizių (kurias mūsų spauda jau anksčiau ir nekartą pastebėjo), noriu čia pereikšti irgi savo geršias viltis, kad naujajai Vliko vadovybei — jo jaunam, atrodo, energingam ir su didele iniciatyva pirminkui Dr. Kestučui J. Vallinui su visa nauos sudėties valdyba — pasiseks Vliko darbą nukreipti tinkamomis, Vliko kompetencija, jo paskirtį ir uždavinius atitinkančiomis gairėmis.

Mūsų visų dėmesio vertos minėtojo Naujienų vedamojo (atrodo, Dr. P. Grigaičio, buv. Vliko seimo svečio) viena kita kritinė pastaba dėl Vliko ir jo veiklos.

I. — Visu pirma tenka pilnai

sutikti su tuo vedamojo teigimu, kad dar prieš seimo sesiją Vlike sukeltas trukšmas dėl pasirodymo viename lietuvių viesame suairinkime "tarybinio" piliečio buvo "iš menko dalyko išpūstas burbulas", ir niekas daugiau. Tos "krizės" ir aš neradau reikalo nei suminėti savo straipsnyje "Vliko seimui susirenkant" (1966.XII.8 d. Naujienose).

Mano nuomone, į tokius menkus dalykus naujoji Vliko vadovybė neturėtų kreipti dėmesio, juo labiau kelti trukšmą, daryti viešo skandalo, kelti nerimo.

Yra daug rimtesnių dalykų, dėl kurių ta vadovybė turėtų tarti savo viešą žodį ir reaguoti. Pvz., Vliko buv. vadovybė turėjo, mano nuomone, tarti savo pro testo žodį dėl A. Greimo paskaitų, kuriose buvo skelbiama, kad mums nereikia jokio laisvinimo darbo ir jokių laisvinimo veiksmų, buvo siūloma tiesiog talkininkauti Lietuvos komunistams. Tokios kalbos, aišku, žalojo mūsų sąmonę, pakerta mūsų jėgas kovojant dėl tautos laisvės, mus tiesiog dezorientuoja laisvinimo kovos fronte. Mūsų neapdairioje (tegu ir geros valios) visuomenėje, ypač gi komunistų pilnai nepaįsčioje jaunuomenėje,

jos sukelia tokias nuotaikas ir sudaro tokias psichologines sąlygas, kuriose daug kam ir beblogos valios atsiranda noras "pasikalbėti" ne tik su dar niekuo mūsų tautai nenusikaltusiais ištikimais "tarybiniais" piliečiais, bet tiesiog ir su oficialiais okupanto agentais (Sovietų atstovybės tarnautojais ir kt.).

Du Amerikos turistai Leningrado teisme. Vienas gavo trejus metus kalėjimo už 80 dolerių pardavimą juodojoje rinkoje, o kitas nubaustas 1,000 rublių pabauda

II. — Toliau, manding, labai teisinga Dr. P. Grigaičio pastaba, kad Vliko vadai, pagaliau, visi

vienodai suprastų Vliko "veiklos pagrindus", vadinasi, tai, kas gi Vlikas yra, kokie jo teisiniai pagrindai, kokia jo iš tų pagrindų išvedamoji kompetencija.

Tais klausimais esu jau nemazą rašęs, taip pat ir Naujienose. Esu įvairiomis progomis įrodinėjęs, kad Vlikas yra mūsų nacionalinis komitetas, mūsų tautos atstovybė. Kreipiu dėmesį ypač į mano straipsnį "Vliko teisiniai pagrindai", paskelbtą

Naujienų 1962.IV.12 d. laidoje.

Jei anksčiau vis tekdavo man šiuo teisiniu klausimu ginčytis (ypač su Vliko opozicijos veikėjais), tai dabar, rodos, jau neturėtų tų ginčų su niekuo būti, nes tą, manding, teisingą pažiūrą į Vliką, kaip tautos atstovybę, priėmė jau visos mūsų grupės, ką jos iškilmingai deklaravo Vliko 1964 m. atsisaukime į visus lietuivius".

Nežiūrint tai, dar ir šiandien,

kaip teisingai pastebi Naujienų vedamasis, Vliko veikėjai (vada) nėra vienodos pažiūros į Vliką, o jo esmę, į jo teisinius veiklos pagrindus.

Atsiranda tų veikėjų tarpe ir tokų, kurie, žiūrėk, kviečia PLB ateiti į Vliką nariu, lyg Vlikas būtų eilinė visuomeninė organizacija ar tokių org-jų Sąjunga, kurie siūlo Vliko rinkimus. Po kurio laiko tie patys veikėjai, ana, jau skelbia, kad Vlikas yra Lietuvos valstybės valdžios "pakaitalas" ar surogatas. Dar praeis mėnesis kitas, ir tie patys žmonės jau skelbia Vliką kažkokia "lietuvių išeivių politine vadovybe", kuriai, atseit, turi paklusti visi "išeiviai", visos jų organizacijos, net ir visi kiti laisvinimo veiksniai (kaip Altas ir kiti).

Tų pažiūrų įvairumo bent jau Vliko vadovybėje toliau neturėtų būti. Visi turėtume žinoti ir įsisąmoninti, 1) kad Vlikas yra tik teisinė mūsų valstybinės tautos atstovybė, nacionalinis komitetas; 2) kad jis šiandien nėra jokia Lietuvos valstybės valdžia (suvereninis valst. valdžios organas), taip pat nei joks tos valdžios surogatas, 3) kad jis nėra nei jokia "lietuvių išeivių politinė vadovybė", kompetentinga davinėti kitiems privalomos galios įsakymus, lyg ir kitus komanduoti.

Kol mūsų Vliko veikėjai, taip pat visos mūsų grupės tuo esminiu Vliko teisinių pagrindų klausimu nesutars, tol bus jų tarpe ir visokių nesusipratimų; pvz.: 1) nesiliaus kvietimai į Vliką PLB (jį kvies tie, kurie Vliko nelaikys tautos atstovybe); 2) bus nuolatinis varžymasis dėl Vliko vadovybės (varžysis tie, kurie klaidingai vaizduosis Vliką esant valstybės valdžia ar jos "pakaitalu") ir pan.; 3) bus nepabaigiami Vliko nesusipratimai ir su Altu (kuriam davinės įsakymus tie Vliko vadai, kurie vaizduosis Vliką esant "lietuvių išeivių politine vadovybe" arba valstybės valdžia); 4) bus Vliko rinkimų siūlymai (jos siūlys tie, kurie laiko Vliką "išeivių valdžia").

Todėl pilnai pritariu Dr. P. Grigaičiui, siūlančiam Vliko vadovybei išsiaiškinti savo veiklos pagrindus ir susirasti savo vietą kitų Lietuvos laisvinimo veiksmų tarpe.

Reikia tikėtis, kad naujoji Vliko vadovybė tą ir padarys.

Earn More at Standard Federal

5 1/4% 4 3/4%

1 Year Savings Certificate

New at Standard Federal! Requires \$10,000 minimum investment.

Passbook Savings

Earnings paid and compounded four times a year. No minimum. No time requirements. Additions can be made in any amount.

New Higher Insurance Limit

Certificates and Passbook accounts now insured to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U.S. Government.

Assets \$105,000,000. Reserves \$10,000,000.

Passbook savings in by the 10th of the month earn from the 1st.

Chicago's Strongest

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone: VI 7-1141

HOURS
Mon., Thurs. 9-8 / Tues., Fri. 9-4
Sat. 9-12 / Wed. Closed

Chicago's Strongest

4192 South Archer Avenue at Sacramento
Chicago, Illinois 60632

December, 1966

Dear Friend:

Standard Federal Savings has been serving you and our community for more than 57 years. Through the years we have developed a true understanding of service and all its implications.

We believe that service is more than a pleasant good morning or the common courtesies you come to expect from an institution like Standard Federal Savings. Service is the earning rate you receive on your savings.

It follows that the best service is the best earning rate. In light of this we are pleased to announce that Standard Federal Savings is now paying 5/4% on our new One Year Savings Certificates. These certificates which require an investment of \$10,000 or more, are ideal for the saver who wants the finest service for his or her savings. There is no finer service - earning rate - anywhere.

Service is evident also to those who use our popular Passbook Savings Accounts. These wise savers are now receiving a magnificent 4-3/4% per annum on their savings ... and they are receiving it quarterly, and having it compounded for really great earnings.

But service in common manners and unbeatable earning rates is only a job half done without the service of safety. At Standard Federal Savings, safety is a way of life. This holds true for our experienced and dedicated management who protects your funds through their years of knowledge. And it holds true for the protection provided by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation - a permanent agency of the U. S. Government - which insures every account to a new high of \$15,000.

And service is strength. That is why Standard Federal Savings is Chicago's strongest ... strongest in high earning rates, safety and service.

Come in and let us show you how we can serve you.

Justin Mackiewicz, Sr.
Chairman of the Board

Justin Mackiewicz, Jr.
President

Every account insured to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2658 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti HU 8-3222
Telefonai: PRespect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpública 7-7668

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 389-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9, antradi., penktadienį nuo 1-5, trečiad. ir šeštadienį tiksliai susitarus.
Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien, šeštadieniais 1-4 val. P. P. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treči. ir šeštadi. uždaryta
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

DR. ALDONA A. JUSKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
PERSIKELĖ Į
8058 So. WESTERN AVENUE
Valandos tiksliai pagal susitarimą.
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadi., ketvirtadi. 5-8 val. vak., antradi., penktadi. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadi. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGŲ VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėmimo val.: Kasdien 6-8 p. p. Šeštadi. 1-3 po p. Trečiadi. uždaryta.

DR. LEONAS SEIBITIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietų, ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadi., antradi., trečiadienį, ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepią, tai telefonai: GI 8-6195
Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

1967 M. APLANKYKITE GIMINES LIETUVOJE

Daugelis Jūsų be abejo joms jau seniai norite aplankyti savo gimines Lietuvoje. Dabar Jūs turite puikią progą įvykdyti tą savo svajonę ateinančiais naujais metais.

Gordon Travel Service, 220 South State Street, Chicago, Ill., šiomis dienomis paskelbė, kad ateinančiais metais ruošia keturių grupių keliones į Vilnių, kad žmonės galėtų pamatyti savo šeimos narius.

Jeigu atsisrasti ir tokių, kurie norėtų važiuoti į Lietuvą laivu, tai praneša, kad 1967 metų gegužės 30 d. grupė turistų išvažiuos į Montrealį, kad iš ten nauju laivu "Aleksandr Puškin" išplauktų į Lietuvą. Ši grupė praleis dvi savaites Lietuvoje, o vėliau per Prancūziją garsiu Amerikos

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850

DR. PETRAS ZILOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. PULASKI ROAD
Val.: pirmadi., antradi., penktadi. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirtadi. 5-8 v. v.; šeštadi. 10-2 val.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 1 p. p.
Kabinetas uždarytas iki sausio mėn. 5 dienos.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai - pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

TRISKART PADIDINTAS PLOKSTELIŲ SKYRIUS. LABAI GERAS PASIRINKIMAS SOKIŲ MUZIKOS
SPALVOTA TV • HI-FI STEREO
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Kūčių dieną atid. ligi 6 val. vak.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vkaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4³/₄% on savings accounts
5¹/₄% on investment bonus
NUO SAUSIO 1 D., 1967
Sąskaitos apraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI
Nuo 2022 W. 63rd Chicago 36. Tel. WAilbrook 5-9209

laivu "United States" sugrįš namo.

Tiems, kurie norėtų greičiau atlikti šią kelionę, Gordon Travel Service yra paruošęs trijų turistinių grupių keliones sprausniniais lėktuvais. Pirmoji grupė iš Chicago išskris į Vilnių gegužės 21 dieną, antroji išskris liepos 12, o trečioji išskris rugpjūčio 30 dieną.

Gordon Travel Service jau kelinti metais organizuoja panašias keliones į Lietuvą. Jų kelionės kiekvieną metų darosi vis populiarenes lietuviai tarpe. Dabar Jūs patys galite pasigerėti tokia kelione.

Jeigu Jūs norėtumėte prisidėti prie kurios nors iš čia suminėty turistinių grupių, tai parašykite Gordon Travel Service, 220 South State Street, Chicago, Illinois 60604, prašydami pilnų informacijų, arba patelefonuokite WE 9-6362 ir paprašykite brošiūrėles. (Br.)

Sunkiai sužeista Elzė Merknerienė

Praeitą šeštadienį labai sunkiai buvo sužeista Gary, Indiana, gyventoja Elzė Berknerienė, gimusi Liubertaitė, kilusi iš Vainuto, Tauragės apskrities.

Merknerienė, 5 vaikų motina, grįždama iš darbo, trafiko nelaimėje labai sunkiai buvo sutrenkta. Ji gulė llimmond ligoninėje, neatgavusi sąmonės.

Is darbo namo ją vežė josios darbdavys. Toje pačioje mašinoje buvo dar viena keleivė. Darbdavys, kuris vairavo automobilį, buvo vietoje užmuštas. Merknerienė prirenkta ir palikta be sąmonės, o kita moteris tik sutrenkta, bet nesužeista.

Taip pat užmuštas ir tas negras vairuotojas, kuris trenkė į Merknerienės naudotą automobilį. Negras iškrypo iš savo linijos ir kirtė tiesiai į kitą kryptimi važiuosią mašiną. Nukentėjo ir kiti negro mašinoje buvę keleiviai.

Elzės Merknerienės sesuo yra Berta Sikšniėnė. Josios brolis Mykolas Liubertas gyvena Chicagoje su savo šeima. Josios motina dar gyva, tebe gyvena Taurageje. Vaikais dabar rūpinasi Erikas Merkneris. Mažiausia vaikui yra 6 metai.

Michigano gubernatorius George Romney tarėsi su keliais gubernatorių respublikonais, suvažiuovusiais į pasitarimą Sulphur Springs, W. VA. Daugelis gubernatorių pritarė jo kandidatūrai į JAV prezidentus 1968 metais. Pats gub. Romney nepasakė, ar jis kandidatuos.

Lušnyų atnaujinimas kooperacijos pagrindu

Grįžęs į Chicago kun. dr. Martin Luther King paskelbė planą, kaip kooperacijos pagrindu atnaujinti lušnykus, kokiais yra pavirtę negrų gyvenamieji getai (ghettos). Iš valdžios skiriamą 4 milijonų dolerių būtų įsigyta ir persitatyta apie 500 gyvenamųjų vienetų, kuriuos administruotų pačių negrų kooperatyvai. Tas planas esąs labai mažas lyginant su lušnyų daugybe, bet jis galės būti modeliu kitiems lušnyams atnaujinti.

Atnaujinimui pasirinktos trys apylinkės - Lawndale, East Garfield Park ir Kenwood - Oakland. Atnaujinimams namams administruoti kooperatyvai visose trijose vietose jau įsteigti.

Lietuviai už Daley

Chicago Tribune pranešė žinią, kad "Lietuviai skatina Daley vėl kandidatuoti".

Keturiasdešimt Amerikos lietuvių bendruomenės vadų (tai yra antradienį kreipėsi į merą Daley, skatindami kad jis vėl kandidatuotų ir įteikė rezoliuciją, pagiriant jį už pastangas atstatyti Chicago.

Daley taip pat gavo laišką, pasirašytą 20 kunigų, painformuojant jį, kad Afrikos metodistų episkopatų bažnyčios konferencija nutarė jį remti, jei jis norės vėl kandidatuoti

POVILĄ KLYBĄ

92 m. amžiaus, buv. Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios Kolegijos prezidentą ir ilgametį Biržų miesto burmistrą, jo žmonai Elzietai Klybienei, dukrai Vidai ir Edmundui Vambutams, anūkams Donaldui ir Robertui reikiame nuosirdžiai užuojautą.

Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios Kolegija tremtyje

PADĖKA

MARCELLA PAKUDAITIS

Mirė 1966 metų gruodžio mėn. 6 dieną ir palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Siandien sukako dvi savaitės nuo jos laidojimo. Vėlonė Marcella Pakudaitis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidėję ją į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami ją ir apgalvodami jos mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsintusiems gėlių, ir padėjusiems į kapines.

Ypatingai dėkojame mūsų dvasiškam tėveliui, kun. John F. Gignell, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už jos sielą. Taip pat dėkojame Darius Girėnas A. L. Auxillary 271 Postui.

Dėkojame laidojimo direktoriui J. F. Eudeikiui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame karštesiems, nušėvusiems ją į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidojimo dalyvavusiems giminiams, draugams bei pažįstamiems.

O Tau, mūsų mylimoji, sakome: Ramiai išsėkis šalčiojo žemelė. Nuliūdę lieka:
Vyras Joseph, sūnus Raymond Parks su šeima ir gimine.

Mrs. EDNA KUMPUS

Gimusi Raslavicz

Paskutiniu metu gyvenusi Floridoj, Sarasota mieste, anksčiau turėjusi biznį Chicagoje, Justice ir Ciceroje, Ill.

Mirė 1968 metų gruodžio 20 dieną, vakare, sulaukusi 77 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 63 metus.

Paliko nuliūdę: mylimas sūnus Alphonse Fritz, marti Wilma; duktė Ann Razim, žentas Edward, anūks: Ellen ir Maryann Fritz ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Wilson Funeral Home, Tuttle Avenue, Sarasota, Florida

Penktadienį, gruodžio 23 dieną rytą bus lydima iš koplyčios į Sarasotos kapines

Visi a. a. Ednos Kumpus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, duktė ir giminės.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikais, antkapių papuošimai ir sezoniniai kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

LOVEIKIS

Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Telefonai: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Cōmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1416 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone 636-2320

Bob Hope ir Jekėja Diana Shelton Tajuje repetuoja, kaip įiedu Kalėdų metu linksmins Amerikos karlius.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Ka reiskia platinamos banku kredito kortos?
Nuo praeito rudens pradzijs Chicago bankai pradėjo nepaprastai garsiai reklamuoti kazkokią naują pirkimo būdą, būtent per savo banką. Pirkėjui nereikia daugiau pinigų nei čekių, užtenka tik banke turėti savo depozitą ir to banko kredito kortą, ir didžiosios krautuvės parduos ką tik nori, o bankas apmokės iš depozito.

Pasirodo, jau daugiau kaip 3 milijonus tokių kredito kortų Chicago bankai išsiuntinėjo savo depozitoriams, prašė ar neprasė. Kol kas tas kortas naudoja tik apie 10 nuosidrečių, bet skaičius smarkiai didėja. Bankų planą jau ruošiasi pamėgdžiuoti aviacijos linijos, American Express ir kt. Bankai nori Ameriką padaryti "žmonių draugija be pinigų ir be čekių" (cashless, checkless economy).

Kai kurie ekonomistai pradeda kelti susirūpinimą, kad ta sistema paskatins pinigų švaistymą ir kartu su tuo infliacijos pavojų. Be to, tai prisidės prie prekių kainų kilimo, nes prekių pardavėjai (retailers) turės mokėti nuo 2 iki 5 nuosidrečių už pagal kredito kortelės parduodamas prekes.

♦ B. Pakšto salėje Naujų Metų sutikimas. Teirautis telef. YA 7-8722. (Sk).

SIUNTINIAI I LIetuVA
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSI PASISEKIMA BIZNYJE — GARSINKIS IR TU

Lietuviškas Restoranas — METROPOLIS
6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009
Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gerimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvinti.
Atdaras kasdien nuo 11 val. ryto iki 2 val. nakties.
Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANANINA KAUSAI

SIUNTINIAI I LIetuVA
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES I mūsų vienintelė Chicagoje lietuvių įstaiga, turinčią tel. su SAVO VARDU slapti sluntninkai iš Chicago I Lietuvą.
Vedėjas: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
IMMEDIATE OPENING
for experienced biller - typist, or will train. Profit sharing, paid vacations, hospitalization insurance and many fringe benefits. Don't hesitate. Come in or call now in order to reserve this position.
GMARK INDUSTRIES INC.
11400 W. Melrose St.
FRANKLIN PARK, ILL.
455-3650 Mr. COOPER

WAITRESSES
Experienced — Day and Night. Good Pay, Good Tips.
ALSO
COOKS
MALE OR FEMALE
GIOVANNI'S ITALIAN AMERICAN RESTAURANT
4435 W. OAKTON ST.
SKOKIE
Phone 679-1431

ACCOUNTING CLERK
Minimum 2 years exper. Variety of interesting work. Growing co. Some accounting education desirable. Located in Elk Grove Village.
921-3785
Mr. DORRIGAN

WAITRESSES
EXPERIENCED — FULL TIME
GOOD PAY — GOOD TIPS
PHONE DE 2-1177
New Era Snack Shop
301 So. HALSTED ST.

YUNG WOMEN
over 17 for Southside Office. Diversified duties. Opportunity to learn and advance. No experience necessary. Salary \$82.50. Company benefits. Call Mr. ROSENBLUM 434-3310

REIKALINGA SEIMININKĖ
Suaugusi moteris dirbtį pilną ar dalį laiko. Gyventi gali kitur. Du dirbantys vyrai. Reikalinga moteris valymui ir maisto paraminimui. Atlyginimas priklausys nuo sugebėjimo. Arti šiaurinėje daly. Pulkus susisiekti. Tel. 787-6455

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininku ir Darbininke

FOOD SERVICE HELPERS
MATURE MEN & WOMEN
• GENERAL KITCHEN WORKERS
• DISHWASHERS
Start now in a Full Time position which is steady all year. Pleasant working conditions. Good pay. Many Valuable Employee Benefits.

MacNEAL Memorial Hospital
3249 So. OAK PARK AVE., BERWYN

WAITRESSES & DISHWASHERS
GOOD PAY
GOOD WORKING CONDITIONS
APPLY
Mr. EDWARD'S RESTAURANT
HWY. 83 AND LANDMEIER ROAD
ELK GROVE VILLAGE, ILL.
TEL. 437-0606

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMAS RESTORANAS
turis 35 metus vienoje vietoje gerai išdirbtą biznį.
Mažas įmokėjimas.
JUCUS SISTERS
1608 WEST 47th ST.

PARDUODAMAS BIZNIO NAMAS
prie Clearing dirbtuvių gerame stovyje. 7 kambarių butas viršuje. Naujai išdekoruotas. Nauja gazo šiluma. Nauji iškelti apsauginiai vamzdžiai rūsyje. Nauji alum. langai. Labai pigiai. Puse kainos įnešti, o kita pusė savininkas duos murgiūčių. Skambinti nuo 9 val. ryto iki 6 v. vak. 581-3166

PARDUODAMI UŽSIENINIAI IR VIETINIAI GERIMAI
PIGIAUSIOMIS KAINOMIS SVENČIŲ PROGA.
Apsimoka atvažiuoti ir įsitikinti. Didesniais kiekiais daroma nuolaida.

JERONIMAS GROUZAS
Gėrimų krautuvė
4622 So. WESTERN

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9333

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSI PASISEKIMA BIZNYJE — GARSINKIS IR TU

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
Excellent opportunities
GUIDANCE COUNSELORS
Professional Openings at
BRECKENRIDGE JOB CORPS CENTER

Candidate must have Master's degree in one of the following: **GUIDANCE COUNSELLING, PSYCHOLOGY or VOCATIONAL GUIDANCE.** We will consider those who with 0-1 (or more) years experience. Salaries commensurate with education and experience. Excellent benefits and relocation assistance.

Sponsored under the joint auspices of the U. S. Government and Graflex, Inc., a subsidiary of General Precision Equipment Corporation, we are now beginning active operations of an ambitious program with 2000 corpsmen, of whom over 1000 are now actively participating, and a staff of over 700. We are located in Morganfield, Kentucky, a growing community in the western part of the state, 125 miles south of Louisville, Kentucky, 40 miles from Evansville, Indiana.

For consideration, call collect or send resume and salary required to:
Mr. BERT FERRARI, Employment Supervisor
A. C. 502 — 389-2419

An Equal Opportunity Plans for Progress Company
BRECKENRIDGE JOB CORPS CENTER
Morganfield, Kentucky
"An Equal Opportunity Employer"

PRESS BRAKE PUNCH PRESS SHEAR OPERATORS
\$118. — \$130.
MUST BE ABLE TO MAKE OWN SET-UPS AND READ BLUE PRINTS.

- FULLY PAID COMPANY BENEFITS
- HOSPITALIZATION AND MAJOR MEDICAL INSURANCE
- LIFE, SICKNESS AND ACCIDENTS INSURANCE
- WORK CLOTHES FURNISHED
- 9 PAID HOLIDAYS
- PAID VACATION
- COST OF LIVING ALLOWANCE.

STRICK CORPORATION
9300 SO. DREXEL
An Equal Opportunity Employer

We Are Offering Immediate Opportunities
Large Volume G.M. Automobile Dealer
in Western suburb of Chicago, near the Tri-State Tollway and North Western Railroad in need of:
TOP
♦ **MECHANICS**
♦ **BODY MEN**
Steady employment, Benefits include 40 hour week, union shop plenty of overtime.
WRITE OR CALL
HEJHAL OLDSMOBILE, INC.
135 Addison St. — Elmhurst, Ill. — Phone 312-833-7700

MANAGEMENT TRAINEE FIDESTA CO.
A DIVISION OF FIRESTONE TIRE & RUBBER CO.
High School graduate. — Age 22 to 35. Full salary while in training. Bondable applicant, only.
All company benefits including paid vacation, hospitalization and retirement program.
Rapid advancement for qualified person.
For appointment at your convenience.
CALL
722-4313 or HA 7-8725

BARBER
WITH OR WITHOUT LICENSE
PHONE
334-1360

BUS DRIVER PART TIME
BUS DRIVER CUSTODIAN FULL TIME
Call Public Schools Administrative Center 355-8000 Ex. 26

DRIVERS
Must have experience loading piggyback trailers on flat cars.
Call CL 4-3507
Ask for Terminal Manager for appointment.

FOREMAN AND MECHANIC
needed for large Chrysler Dealership.
Call Mr. OKON 354-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

IMMEDIATE OPENINGS!
MACHINISTS
Machine Tool Mfr. in Skokie needs experienced
LATHE OPERATOR for new Harding chucker; experienced
MILLING MACHINE OPERATOR AND
SAW MACHINE OPERATOR.
Call the
I. O. JOHANSSON CO.
7248 N. St. Louis
OR 3-9234
Ask for Harold Mueller

YOUNG MAN
over 17 for Southside Office. Diversified duties. Opportunity to learn and advance. No experience necessary. Salary \$82.50. Company benefits. Call MR. ROSENBLUM 434-3310

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

ENGINEER CLERK
Steel Fabrication Company. High School Graduate with ability to read architectural & structural Blue Prints for various engineering duties.
Phone Mr. TABERT 521-1000

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui | **REAL ESTATE FOR SALE** Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI.
DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2234

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX
Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PASIRINKIMAS

GRAZUS 1½ aukšto mūras, 6 ir 4 kamb., įrengtas rūsys, garažas, namas tik 7 metų, viskas modernu, prie parko. \$39,800.
RANCH — 5½ kamb. mūras, 14 metų, "washer dryer" ir kiti įrengimai. 50 pėdų lotas, Oak Lawn, arti 79th ir Cicero. \$17,000.
3 BUTŲ MŪRAS — 6, 5, 3 kamb. butai, garažas, \$200 nuomos mėn., didelis butas pirkėjui, Marquette Parke. \$27,800.
2 BUTŲ Brighton Park, 2x4 kamb., atskiri gazo šild., sausas rūsys, garažas. \$15,600.
BIZNIS ar OFISAS ir 2 butai, mūro namas, garažas, centr. šild., gera vieta Marquette Parke. \$27,000.
NAŠLĖ UZ \$21,000 **PARDUOS** gerą 3 butų namą, garažą, 50 pėdų sklypą ir apie \$260 mėn. pajamų, netoli mūsų ofiso.
NAGINGAM VYRUI PROGA, gerą vietą 5 butų apkaltais medinis, yra bešmontas, garažas, apie \$200 nuomos. Kaina \$12,000.
4 BUTŲ MŪRAS prie parko, gazo šild., garažas. \$45,000.
6 KAMB. MŪRAS, arti mūsų, gazo šild., garažas. Skubėkite pamatyti. \$19,000.

Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

PARDUODAMAS NEDIDELIS MEDINIS NAMAS, Bridgeport. Reiktu patalpsu. Pigiai skaitysiu. Tel. PO 7-4271

MORINIS, 8 gražūs butai po 4 kambarius. 20 metų. Visi butai išnuomoti. Plytelių vonia. Kabinetinės virtuvės. Sildymas gazu. 8 pečiai. Namai geras, šviesus. Labai gera vieta. Nebrangus. PR 8-6916

Pigiai ir gražiausias importuotas **KALĖDOMS DOVANAS** bei liet. sveikinimo kortelės gausite **TRANSATLANTIC GIFTS PARDUOTUVEJE**
3362 So. Halsted St. Chicago. Tel. Bl. 7-3883

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Pardavimas ir taisymas
BALYS TV ir RADIO
Dovanų ir plokštelių krautuvė
2646 WEST 71st STREET
Telef. PProspect 8-5374

STATE FARM MUTUAL AUTOMOBILE RESTAURANT COMPANY
S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski 3208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

BANGA T.V.
Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsieninių T. V. ir radio aparatų.
2649 WEST 63rd STREET
Telef. 434-0421
P. RUDĖNAS K. SIMULIS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas
NUTEKEJIMO VAMZDZIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminalai. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudėžome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

STATOME NAUJUS NAMUS, ATLIEKAME ĮVAIRIUS PASTATŲ TAIŠYMUS
PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.
PR 8-3792
2523 WEST 69th STREET

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
i Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENS

AUTOMOBILES — TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai!

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKIAM NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer — VI 7-1515

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikraisiais žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".